

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

- Ἐν Ἀθήναις Δ:αχ. ν. 4.
- Ἐν ταῖς ἐπιχειρήσιν » 5.
- Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ » 8.

ΟΥΔΕΝΙ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Διακριθεὶς μὴ ἀπάδουσαι τῷ σκοπῷ τοῦ φύλλου δημοσιεύονται δωρεάν.
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΤΟΣ Α΄. — ΑΘΗΝΗΣΙ Ι ΙΟΥΛΙΟΥ 1881. — ΑΡΙΘ. 21

Ἡ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ὅτε τὰ πρῶτα ἀτελῆ πολιτισμοῦ σπέρματα ἤρξαντο ρίζοβολοῦντα, οἱ διὰ χρότων καὶ ριζῶν τρεφόμενοι ἄνθρωποι καταλιπόντες τὰς ὀπὰς καὶ τὰ σπήλαια, ἔνθα ὡς περ τὰ ἀγριώτερα τῶν θηρίων διεβίου, συνεστειρώθησαν καὶ συνεσωματώθησαν εἰς μικρὰς ομάδας, τὰς πρῶτας ἀποτελέσκαυτες κοινωνίας. Βράδιαροι ἔτι εἰς μυρίους ἔκτε τῶν θηρίων καὶ λοιπῶν ἀνθρώπων ὑποβαλλόμενοι κινδύνους, δὲν ἀπετόλμησαν μόνιμον ἐν πεδιάδι διαμονὴν ἰδρύσαι, ἀλλ' ἐξέλεγον ἰσχυρὰ καὶ ἀπροσπέλαστα ὑψώματα, ἅπερ δι' ὑπερμεγέθων ἀκτερογέστων λίθων πρὸς τὰ τυχόν προσιτὰ μέρη ὄχυροντες, ὡς καταφυγὴν ἐν ὥρᾳ κινδύνου ἐπήρουν. Βράδιον σὺν τῇ αὐξήσει τῆς εὐζωίας συμπυκνούμενοι οἱ τῆς ὄχυρᾶς ἀκρᾶς κἀτακοί ἤνγκάζοντο ὑπερβῆσαι τὸ περιτείχισμα καὶ οἰκῆσαι παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὑψώματος, ὥστε ἐν ὥρᾳ κινδύνου νὰ εὐμοιρῶσι κατὰφυγῆς ἐν τῷ ὄχυρῷ βράχῳ, θν ὡς ὑπερκείμενον τῆς πόλεως, ἀκρόπολιν ἐκάλουν. Ἡ ἀκρόπολις, κοίτις τῆς πόλεως, ἦν πάντοτε τὸ ὄχυρόν καταφύγιον ἔσθ' κατὰ τὰς συμπλοκάς, στάσεις καὶ κινδυνώδεις περιστάσεις, θίεμενον οἱ ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες. Ἐγρησίμευε δὲ καὶ ὡς θησαυροφυλακεῖον τῶν πολυτιμωτέρων καὶ ἱερωτέρων τῆς πόλεως ἀντικειμένων.

Οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀκροπόλεων ἦν μέγας ἕως σχεδὸν πρὸς τὸν τῶν πρῶτων πόλεων. Ἀλλ' ἰδίως ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀκρόπολις διακρίνουσι τὴν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ὠραιότεραν πικρῶν, πλουσιωτέραν εἰς παντοδαπὰ μνημεῖα, ἐκείνην τέλος

μεθ' ἧς αἱ περιπαθέστεραι τῶν ἀναμνήσεων καὶ παραδόσεων συνεδέοντο.

Φύσει ὄχυραι αἱ ἀκροπόλεις, ἐνίοτε ἐλαχίστην τειχῶν χρείαν εἶχον καὶ μόνον εἰς τὸ προσιτότερον μέρος, εἰς δὲ καὶ ἡ εἴσοδος αὐτῶν ἦν, ὑψοῦντο δυσπρόσιτοι πύργοι.

Ἐν πλείστασις ἀκροπόλεσι σώζονται ἔτι τανῦν τεῖχη ἀνήκοντα εἰς Ἡελασγικὰς οἰκοδομάς. Οἱ ἀρχαῖοι ἀπέδιδον τὰ γιγαντιαῖα ταῦτα ἔργα τοῖς Κύκλωσι, ὅπερ κατάδηλον ποιεῖ εἰς πόσον μεμικρυσμένην ἐποχὴν ἀνῆγον τὰ καταπληκτικὰ ταῦτα λείψανα νηπιώδους πολιτισμοῦ. Αἱ ἀκροπόλεις τῆς Τιρύνθου καὶ τῶν Μυκηνῶν, ὧν σώζονται ἔτι ερείπια, ἀπὸ τοῦ 5 ἡδὴ π. Χ. αἰῶνος εἶχον καταστραφῆ.

Παρὰ τὰ λείψανα καὶ τειχῶν σώζονται νῦν ἔτι βωμοὶ καὶ ὄχυρωματικὰ ἔργα, προμυκῶνες, θεζαμεναὶ ὡς ἐν Σουνίῳ, Ἀργεῖ, Φερεντίῳ τῆροι ὡς ἐν Τροίᾳ καὶ Μυκηνῆσι ἐπιγραφαί, τιμητικὰ μνημεῖα, χορηγίαι, προσφοραὶ, ἀγάλματα κλπ. ὡς ἐν Ἀθήναις.

Ἡ τῶν Ἀθηνῶν ἀκρόπολις¹ μόνον πρὸς δυσμὰς δι' ἀτραποῦ τινος προσιτῆ, ἦν ἀπότομος βράχος 45 μέτρων ὕψους, ἀποτελῶν ἐπίπεδον ἀρκετὰ ἀκονόιστον, 300 μέτρων μήκους, ἐπὶ 150 πλάτους. Τὸ ὑψωμα τοῦτο μετὰ τὸν κατακλυσμόν τοῦ Δευκαλίωνος, ὁ ἐξ Αἰγύπτου ἐλθὼν Κέκρωψ ἔκρησεν, ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ὀνόματος Κεκρωπίαν² μετονομάσας.

Μετ' αὐτὸν ὁ μυθικός ἦρως Θητεὺς συναθροίσας ὑπὸ κοινὸς νόμους ἀπαντας τοὺς δῆμους τῆς

¹ Forchhammer (top. Ath.) Πικρ. 1. 22. 4. Kruse Ελλάς Τόμ. II 6. 76 Ἐντ. Κούρτιος (Die Acr. von Ath. σ. 5). Fiedler (Reise d. d. Koen Griech. I σ. 2) Leake (Top. of Athens).
² Ἐκκαλεῖτο πρότερον Ἀκτιά.

Ἀττικῆς, ἀπετέλεσε τὴν πόλιν, τὴν μετὰ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἀθηνᾶς ἔριν τὸ ὄνομα τῆς προστατίδος Ἀθηνᾶς λαβοῦσαν. Αἰῶνα σχεδὸν ὁλόκληρον μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον Πελασγοὶ διωκόμενοι ὑπὸ τῶν βορείθεν κατιόντων Βοιωτῶν καταφυγὴν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐζήτησαν. Οὗτοι ὠχύρωσαν τὴν ἀκρόπολιν ὑπ' ἀσθενοῦς περιβαλλομένην περιφράγματος, ὕψωσαν τείχη ἐκ τετραγώνων λίθων καὶ τὸ ἀκανόνιστον ἀκροδῶριον ἐπεπέδωσαν. Ὁχύρωσαν τὸ μόνον προσιτὸν δυτικὸν μέρος διὰ σειρᾶς τειχῶν, ἐνέα φερόντων θύρας, διὸ καὶ Πελασγῶν καὶ ἐννεαπόλων ἀπεκλήθη. Ἐξωσθέντων δέ, μετ' οὐ πολὺ, τῶν Ἀθηναίων ἡ ἀνάμνησις αὐτῶν διετηρεῖτο καὶ ὁ Παιονίας δώδεκα αἰῶνας ὕστερον ἔμιλεε περὶ τοποθεσίας τινὸς πρὸς μεσημβρίαν τῆς ἀκροπόλεως, φερούσης τὸ ὄνομα αὐτῶν. Ἀναφέρει μάλιστα τὰ ὀνόματα τοῦ Ἀργόλα καὶ Ὑπερβίου,¹ ὡς διευθυνόντων τὰ ὄχυρωματικὰ ἔργα, ὧν τὰ κυριώτερα μετὰ τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἐξῶτιν ἐκρημνίσθησαν ὅπως μὴ ἀποπειραθῆ ἕτερος ἰδρύσαι τυρηνίδα. Διὸ ἐπὶ τῆς τοῦ Ξέρξου καθόδου ἡ Ἀκρόπολις περιεβάλλετο ὑπὸ ἀξυλίαν τειχῶν² γανομένων αἰτία τῆς ὑπὸ τινῶν παρεξηγήσεως τοῦ Δελφικοῦ χρησμοῦ καὶ σφαγῆς αὐτῶν, ὑπὸ τῶν Περσῶν εἰσελθόντων ἐν τῇ ἀκρόπολει, κατόπιν ματαίων ἐκ τοῦ Ἀρείου Πάγου προσπαθειῶν, ἐκ τοῦ πρὸς βορρᾶν³ σπηλίου τῆς Ἀγλαύρου.

Μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι νίκην ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπατήσας τοὺς Σπαρτιάτας ἐν σπουδῇ ἐπενέκτισε τὸ πρὸς βορρᾶν τείχος⁴ πρὸς τοῦτο ἐχρήσατο ταῖς στήλαις καὶ στεφάναις τοῦ ὑπὸ τῶν Περσῶν πυρποληθέντος καὶ κρημνισθέντος πηλαίου Περθενῶνος καὶ λοιπῶν μνημείων, ἀπερ ἐκτεθειμένον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπάντων ἀνεζωπύρουν τὸ κατὰ τῶν βραχίων μῆκος τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Κίμων μετὰ μείζονος φροντίδος καὶ χρόνου, συνεχίζων τὴν προνοητικὴν τοῦ Θεμιστοκλέους πολιτικὴν, ἐπενέκτισε τὸ νότιον τείχος, οὗτινος δυνάμεθα εἶτι τὴν ὠραίην πρόσοψιν καὶ τελείην ἀρχιτεκτονικὴν ἀποθαυμάσαι, καὶ τὸν προαπίζοντα τὴν δυτικῶθεν προσπέλασιν πύργον. Ὁ γὰρ τῆς Ἀπτέρου Νίκης, κείμενος ἄνωθεν τοῦ πύργου τούτου εἶτι τινῶν ἀνακκινι-

¹ Παιον. I. 23. 3.

² G. Grote Ἑλλ. Ἰστ. VII. κεφ. II 58. Forchhammer (top. Ath. 365) Ἰστ. VIII 52.

σθεῖς καὶ ἀποκλυφθεῖς τῶν ἐρειπίων καὶ χωμάτων, ὑπέγκειται τῆς εἰσόδου τῆς ἀκροπόλεως, ὧν σύγχρονος ἢ ὀλίγον μεταγενέστερος τοῦ Κιμωνίου Πύργου. Ὁ Περικλῆς τέλος διὰ τοῦ Ἰκτινίου καὶ Καλλικράτους ὑπὸ τοῦ Φειδίου καθοδηγούμενων, ἐπενέκτισε τὸν Περθενῶνα μείζονα, λαμπρότερον, μεγαλοπρεπέστερον ἐκείνου, ὃν ὁ Ξέρξης ἐκρήμισε. Διὰ τοῦ Μνησικλέους (437 π. Χ.) ἀνήγειρεν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ Πελασγικοῦ ἐννεαπόλου τὰ ὑπὸ ἐξαισίου δημιουργικῆς κλλιτέχνου φαντασίας πλάστουρηθέντα προτύλαια καὶ τὴν ἀγλαὴν ἐκείνην ἐκ διαυγοῦς μαρμαροῦ κλίμακα, ἀξίαν εἰσοδὸν τοιοῦτου πρωτοφανοῦς ἐν τῷ κόσμῳ θυσιαστηρίου. Ἀνήγειρε δὲ καὶ λιθίνους πύργους, οἵτινες ὁμοιοι τοῖς Μηκυνίοις προήσπιζον τὴν κυρίαν εἰσοδὸν καὶ ὧν ὁ κ. Beulé δι' ἐπιτυχῶν ἐρευνῶν ἀνεκάλυψε τὰ θεμέλια.

Οἱ ἀκόλουθοι αἰῶνες συνετέλεσαν πρὸς ἐπιφθονον πλουτισμὸν τῆς ἀκροπόλεως, καταστάσης ἐσωτερικὸν φρούριον, ἀφ' ἧς τείχος περιέβαλε τὸ ἄστυ καὶ συνέδεσε μετὰ τοῦ Πειρικῶς. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ κλλιότης τῶν προσφυῶς ἐν ἀντιθέσει κειμένων τριῶν διαφορῶν ῥυθμῶν, τὰ πηλασθέντα ἀγάλματα, ζωφόροι, ἐπιγραφαὶ, χορηγίαι, προσφοραὶ παντοσεδεῖς καὶ ἀνυρίθητοι ἠγλαῖσαν καὶ ἐξαισίως διεκόσμησαν ἐπὶ μᾶλλον τὸν τοσοῦτον ἤδη πλούσιον καὶ ἐκλαμπρον ἱερὸν περίβολον.

Μετὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς κατοχῆς ἄρχεται ἡ τρίτη περίοδος τῆς ἀκροπόλεως, ἡ τῆς παρακμῆς καὶ καταστροφῆς, περίοδος ζοφερὰ δύνουτος πολιτισμοῦ, ἐξακολούθησεν μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνεγεσίως. Ὁ Σύλλας διέταξε τὴν τῶν τειχῶν τῆς πόλεως καθάρσει. Ἐν τούτοις παρὰ τῇ εἰσόδῳ τῆς ἀκροπόλεως πύει τὴν ληλασίην καὶ τὸν ὄλεθρον, δὲν τομᾶ δὲ νὰ ἐγγίση τὰ ἀριστουργήματα τῆς τέχνης καὶ τεθαμβωμένος ὑποχωρῶν «ἀς συχωρήσωμεν τοὺς ζῶντας χάριν τῶν νεκρῶν» ἀνακράζει. Αἱ Ἀθηναῖαι, ἔνθα ἡ Ῥωμαϊκὴ νεολαία πηλασθέντος προσήρχετο ὅπως σπουδάζη τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας, διετηρήθησαν ἐπὶ μακρὸν σεβασταὶ καὶ ἀνέπαφοι. Ἐπὶ Αὐγούστου, ἐν τῇ ἀκρόπολει ἠγέρθη κυκλικὸς ναὸς τῆ θεᾶς Ῥώμης καὶ τῆς Καίσαρος Αὐγούστου. Πρὸ τῶν Προπυλαίων δὲ κολοσσαῖον βᾶθρον ἐστήθη ὅπως δεχθῆ τὸ ἀγάλμα τῶ Ἀγρίππου. Πρῶτος ὁ Νέρων ἱερό-

συλον ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἔθηκε χεῖρα, στερήσας αὐτὴν μέρος τῶν ἀνδριάντων καὶ ἀγλαμάτων, ὅπως μετὰ τῶν ἐκ Δελφῶν καὶ Ὀλυμπίας ληφθέντων κοσμήσῃ τὸ εὐρύ αὐτοῦ ἀνάκτορον, τὸν Χρυσῶν οἶκον. Ἐν τούτοις ἡ ἀκρόπολις ἐνέκλειεν εἶτι ἐν ἐαυτῇ θησαυρὸν ἀνεκτίμητον βράδιον δ' ὁ Στράβων καὶ Παιονίας ἐπενευσκοῦσιν, ὡς κατωτέρω ὀψόμεθα, τὰ ὠριότερα καὶ ἐνδοξότερα μνημεῖα ταύτης καὶ ἀπαρτίζονται τὴν τούτων περιγραφὴν, ἕνεκα τῆς πληθῆος καὶ τοῦ κάλλους τῶν θαυμασίων τῆς ἀκροπόλεως ἀριστουργημάτων. Τί ταῦτα ἀπέγεινεν; Ἀγνοοῦμεν. Μετακομισθέντα τινὰ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐξοντόθησαν ὑπὸ τε τῶν ἀμαθῶν βραβάρων καὶ φανατικῶν τῶν πρώτων αἰώνων χριστιανῶν. Ἐπὶ Βαλερίου, ὁ τῶν πρώτων ἐπιδρομῶν πηνικός, ἠνάγκασεν ἐν σπουδῇ τὰ τῆς ἀκροπόλεως ν' ἀνεγείρωσι τείχη. Ὁ Ἀλάρικος, ἡγούμενος τῶν Γότθων, μέλλων νὰ ὑπερβῆ τὰ προτύλαια ὅπως συντελέσῃ τὴν λαφυραγωγίαν καὶ ἐρήμωσιν τοῦ ἱεροῦ βράχου, ἔστη, ὡς λέγουσι, τρομάξας ἐκ τῆς θεᾶς τοῦ κολοσσαίου ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς προμάχου, ἔργου τοῦ Φειδίου.

Κατὰ τὸν Ζ'. αἰῶνα ὁ Περθενῶν, τὸ Ἐρεχθεῖον μετεποιήθησεν εἰς βυζαντινοῦς ναοῦς καὶ μεγάλως παρεμορφώθησεν. Ἐπὶ δὲ τῶν Σταυροροφίων οἱ τῶν Ἀθηναίων δοῦκες ὤκησαν ἐν τοῖς προπυλαίοις καὶ ἤγειραν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τὸν πρὸ τινῶν ἐτῶν καταρριφθέντα ἀγροῖκον φρουρικὸν πύργον. Ὑπὸ τοῦ νικητᾶς Τούρκου ἀγᾶς διεδέχθη ἐν τοῖς Προπυλαίοις τοῦς δοῦκας. Ὁ Περθενῶν κατέστη τέμνονος, τὸ Ἐρεχθεῖον χαρέμιον, ὁ δὲ τῆς Ἀπτέρου Νίκης ναὸς καταρριφθὴν καὶ ἐνεχωματώθη ὅπως παραχωρήσῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς ὀμνηλικὴν κανονιστοίχην καὶ ἡ ἀκρόπολις ἔλαβε τὴν εἰδεχθῆ μορφήν μικρᾶς ἀκαθάρτου καὶ βορβορώδους τουρκικῆς πόλεως. Ἡ εἰσοδος ταύτης ὑπὸ χονδροειδοῦς ἐκαλύφθη προτειχίσματος ἀποκρύφτου ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κάτωθεν διερχομένου θεατοῦ τοῦς πύργους καὶ τὰ ἀρχαῖα τείχη! Χρόνοι μουσροὶ φύλης καὶ ἀποτροπικίου βραβρότητος διὰ μελανῶν κηλίδων ἐν τῇ ἱστορίᾳ σημειούμενοι...

Τὸ 1656 πυρπολήθη τυχίως ἀναφλεγείσα ἠρείπωσε τὰ προτύλαια, μέρος αὐτῶν διαφείρασεν. Ὀλίγον βράδιον τὸ 1674 κατήλθον ἐκ

δυσμῶν οἱ πρῶτοι περιηγηταί, οἱ ἀξία λόγου περὶ τῆς ἀκροπόλεως ἔργα καταλιπόντες. Ὁ μαρκήσιος δὲ Νοκντέλ πρεσβευτῆς τῆς Γαλλίας παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰακώβου Κάρρεῦ, μαθητοῦ τοῦ περιφήμου Λεβρὸν, κατήλθεν εἰς Ἀθήνας, ἔνθα ὁ νεκρὸς ζωγράφος ἐπὶ δίμηνον ἠσχολήθη ἰχνογραφῶν τὰ τοῦ Περθενῶνος ἀγάλματα εἰκόνας πολυτίμοι, μεθ' ὅλην τὴν ἀτέλειαν τῆς ἀναπαραγωγῆς, ὡς περὶ τῶν ἀριστουργημάτων, ὧν πλεῖστα τανῦν ἀπώλοντο.

Τοῦτον τὸ 1676 ἠκολούθησαν οἱ Σπόν καὶ Οὔελερ ὁ μὲν Γάλλος ὁ δὲ Ἄγγλος, εὐρόντες ἀβλαβῆς τὸ Ἐρεχθεῖον καὶ τὸ ἀέτωμα τῶν προπυλαίων καὶ τὸν Περθενῶνα σῶον ἐκτὸς τῆς ὀροφῆς καὶ μέρος τοῦ πρὸς δυσμᾶς ἀετώματος. Τὸ 1678 οἱ τῆς Πελοποννήσου κύριοι Ἐνετοὶ, ἡγούμενου τοῦ Μοροζίνη, ἐπολιόρησαν τὰς Ἀθηνᾶς, βόμβη δὲ τις τούτων ἀνέφλεξε τὴν ἐν τῷ Περθενῶνι τουρκικὴν πυριταποθήκην καὶ οὕτω τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τῆς τέχνης ἀντινυχθὲν διεχωρίσθη εἰς δύο, οἱ δὲ ἀρχηγοὶ διενεμήθησαν τὰ κάλλιστα τῶν λειψάνων. Τεμάχια τῶν συμπλεγμάτων καὶ μετοπίων μέχρις αὐτῆς τῆς Δανίας ἐκομίσθησαν! Οὕτως ἐν ὀλίγοις ἐνικυτοῖς ἅπαντα ταῦτα τὰ μνημεῖα τὰ τελειότερα ἔργα τῶν κρατίστων τῆς Ἑλλάδος κλλιτεχνῶν, μετὰ τοσοῦτων αἰώνων πᾶρον σῶα διατηρούμενα καὶ ἐνώπιον τῶν ὀπείων, ὡς οἱ εὐσεβεῖς προσκυνηταί, μακρόθεν ἀποδημοῦντες οἱ λαοὶ ἤρχοντο ὅπως ἀντὶ μύρων καὶ λιθάνου προσφέρωσι τὸν ἄπειρον αὐτῶν θαυμασμόν, παρεμορφώθησεν καὶ κατέκεματίσθησαν.

(ἔπειτα συνέχεια)

ΟΙ ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΟΓΔΩΗ

ΟΙ ΒΡΑΧΙΟΝΕΣ

Ὁ βραχίων στηρίζεται εἰς τὰς κινήσεις τοῦ ἐπὶ εὐρείας βάσεως προσηρμοσμένης ἐπὶ τοῦ κορμοῦ. καλουμένης δὲ ὤμος καὶ συνισταμένης ἐκ δύο ὀστέων τῆς ὀμοπλάτης καὶ κλειδός.

Ἐν θέσει τὴν χεῖρα σου εἰς τὸ μέρος τοῦ ὤμου, ὅπου οἱ στρατιῶται στηρίζουσι τὸ ὄπλον

καὶ κινήσῃ τὸν βραχίονα, θὰ αἰσθανθῆς ὅσπουν τι κινούμενον. Τὸ ὅσπουν τοῦτο εἶναι ἡ ὠμοπλάτη κάτωθεν τοῦ μέρους τούτου ἡ ὠμοπλάτη φέρει στρογγύλην ὀπὴν, εἰς τὴν ὁποῖον εἰσέρχεται τὸ ὅσπουν τοῦ βραχίονος, κατέρχεται δὲ ἐκεῖθεν ἔχουσα σχῆμα τριγωνικῆς πλακῆς ἐκτεταμένης πρὸς τὰ ὀπίσω μέχρις οὗ πλησιάζῃ τοὺς σπονδύλους, μετὰ τοὺς ὁποῖους ἄνω δὲν διασπνδύται, ὅπως διατηρῆ τὴν εὐκολίαν τῶν κινήσεων τῆς, τῆς ὁποῖας ἔχει τόσον μεγάλην ἀνάγκην, ὥστε οὔτε δι' ἰνώδους θυλάκου συνδέεται μετὰ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἀλλὰ μόνον διὰ μυῶν· εἶναι δὲ τὸ μόνον ἐλεύθερον ὅσπουν τοῦ σώματος ἡμῶν. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ μυῶνες δὲν ἐπαρκοῦσιν ὅπως συγκρατῶσι τὸ ὅσπουν τῆς ὠμοπλάτης, ὑπάρχει ἕτερον ὅσπουν, ἡ κλεις, ἣτις διασπνδύται τὸ μὲν μετὰ τοῦ στέρνου, τὸ δὲ μετὰ μεγάλης ἀποφύσεως τῆς ὠμοπλάτης καλύπτει ταύτην νὰ πίπτῃ πρὸς τὸ στήθος.

Τὸ κύριον ἔργον τῆς κλειδῆς εἶναι νὰ συγκρατῆ τὸν βραχίονα μακρυνόμενον τοῦ σώματος καὶ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς αὐτὸν ὡς στήριγμα ὅταν σταυροῦται ἐπὶ τοῦ στήθους. Οὕτω ὑπάρχει εἰς μόνον τὰ ζῷα, ἅπερ κάμνουν τὴν κίνησιν ταύτην ὡς τὸν πίθηκον, τὴν ἄρκτον· ἰδὲ ἕνα σκίουρον λείγοντα κάρυον, ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν στρέφει αὐτὸ μεταξὺ τῶν δύο ἐμπροσθίων ποδῶν τοῦ ὅπως τὸ φέρῃ εἰς τὸ ῥύγχος του, δύνασαι νὰ βεβαιωθῆς ὅτι ἡ κλεις του εἶναι τελεία. Ἡ γαλῆ καὶ ἰδίως ὁ κύων, οἵτινες ποιοῦνται ἀδεξιότερον χρῆσιν τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν, ἔχουσιν ἀντὶ κλειδῆς, μικρὸν ὅσπουν αἰωρούμενον ἐντὸς τῶν σαρκῶν καὶ συγκρατούμενον μόνον διὰ ἰνῶν τινων ὑπὸ τῆς ὠμοπλάτης καὶ στέρνου, ὁ ἵππος οὕτινος αἱ τέσσαρες κνήμαι κινοῦνται ὁμοιομόρφως καθ' εὐθείαν γράμμην, στερεῖται κλειδῆς. Ὁ δὲ ὄνος τῆς Γεωργίας Σάνδ, ὅστις κατωπτρίζετο εἰς τὸν θάλακμον τῆς μάμμης αὐτῆς, ὅπως πονδραρισθῆ εἶχε χρῆσιν κλειδῆς. Εἰς τὰ πτηνὰ ὅμως τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πλήττωσι τὰς πτέρυγας ἰσχυρῶς ὅπως αἰωροῦνται εἰς τὰ ὕψη, ἡ κλεις παίζει σπουδαῖον μέρος, προσράπτονται δὲ αἱ κλειδῆς τῶν δύο πτερύγων εἰς μίαν ἐν σχήματι V οὕτινος τὰ δύο ἄκρα παρέχουσι ταῖς ὠμοπλάταις στήριγμα στερεὸν καὶ ἰσχυρόν. Τὸ ὅσπουν τοῦτο ἀναμφιβόλως θὰ ἤξεύρεις, διότι χρησιμεύει δι' ἐν ἐκ τῶν παιγνιδίων τῶν παιδιῶν, τὸ γιάττει, ἐπειδὴ δὲ ὁμοιάζει

μὲ μικρὰν περόνην ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ στέρνου ὠνομάσθη περόνη.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι χρεῖα νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὰ ζῷα καὶ πτηνὰ ὅπως ἀνακαλύψωμεν τὰς μεταλλαγὰς, ἃς ὑφίσταται ἡ κλεις. Χωρὶς νὰ μακρυνθῶμεν τῶν ἀνθρώπων δύναμεθα νὰ παρατηρήσωμεν τοιαύτας. Θὰ μὲ πιστεύσῃς δὲ ἐάν σοι εἴπω ὅτι ἡ μήτηρ σου ἔχει τὴν κλειδα μακρύτεραν ἀπὸ τὸν πατέρα σου; Ἐν τούτοις ὁδῶ συμβαίνει, καὶ ἡ ἰδική σου δὲ κλεις κρατεῖ τὴν ὠμοπλάτην εἰς μεζῶνα ἀπὸ τοῦ στέρνου ἀπόστασιν ἢ ἡ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἐπειδὴ ἡ ἰδική σου εἶναι μακρύτερα. Δοκίμασε νὰ ρίψῃς λίθον συγγρόνως μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ θὰ ἴδῃς μετὰ πόσης ἀδεξιότητος θὰ ἐπιμηκύνῃς τὴν κλειδα, ἣτις δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν βραχίονα τῶν νεκνιδῶν ὅπως ἐκταθῆ εὐθὺς ἐπὶ τοῦ σώματος ὡς ὁ τῶν νεκνιδῶν, διὰ τοῦτο αἱ κυρίαρχιτινες θὰ ἤθελον νὰ ρίψωσι λίθους δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ρίψωσιν αὐτοὺς πολὺ μακρὰν. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος τὰς καθιστᾷ ἀδεξίας ὅπως δίδωσι... γρονθοκοπήματα. Ἄλλ' ἐάν δώσωμεν εἰς τοὺς ἀνδρας νὰ κρατήσουν εἰς τοὺς βραχίονάς των ἐν παιδίον ταχέως θὰ κουρασθοῦν, ἐνῶ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες δύναμεθα ὥρας ὀλοκλήρους νὰ κρατῶμεν αὐτὰ χωρὶς νὰ αἰσθανθῶμεν κόρασιν, διότι αἱ κλειδῆς ἡμῶν ἐπειδὴ εἶναι πολὺ μακρὰ δίδουν εἰς τοὺς βραχίονας κρεῖττον στήριγμα ὅπως διασταυρῶνται ἐπὶ τοῦ στήθους, οὕτω λοιπὸν μικρὰ διαφορά τοῦ μήκους ἐνός ὅσπου ὀρίζει τὸ ἔργον ἀμφοτέρων τῆς μὲν γυναικῆς ὅπως κρατῆ τὸ τέκνον τῆς, τοῦ δὲ ἀνδρὸς ὅπως ὑπερασπίσῃται τὰ δύο ταῦτα προσφιλέα αὐτῷ ὄντα.

Εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ βραχίονος. Δὲν εἶνε χρεῖα νὰ εἰξεύρῃ τις πολλὰ ὅπως ἐνοήσῃ ὅτι οὗτος διαίρεται εἰς τρία μέρη, τοῦ ἐνός βλίνοντος ἀπὸ τοῦ ὄμου μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, τοῦ ἑτέρου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ τρίτου ἀπὸ τοῦ καρποῦ μέχρι τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων. Τὰ τρία ταῦτα μέρη καλοῦνται βραχίον, πῆγος καὶ χεῖρ.

Ὁ βραχίον ἐν μόνον ἔχει ὅσπουν, ἅπερ κατὰ μὲν τὸ μέσον αὐτοῦ εἶναι σχεδὸν τριγωνικόν· ἐν ᾧ πρὸς τὸν ὄμον στρογγυλοῦται καὶ παρὰ τὸν ἀγκῶνα πλατύνεται καὶ οὕτω σχηματίζει τὴν εὐρείαν ἐκείνην ἐπιφάνειαν, τὴν ποσούτον κατὰλληλον ὅπως ἐπ' αὐτῆς ἀκουμβᾷ τις τὸν

ἀγκῶνα ὅταν στηρίξῃ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς!

Τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ βραχίονος σχηματίζει ἐπὶ τῆς κατωτέρας πλευρᾶς του εἶδος τι ἡμισφαιρίου, ἅπερ εἰσέρχεται εἰς τὴν στρογγύλην ὀπὴν τῆς ὠμοπλάτης, ἣν πρὸ ὀλίγου εἶδομεν. Ἐάν εἶδες τοὺς ἐμβλατωτὰς ἐργαζομένους δύνασαι νὰ ἐνοήσῃς τὴν ἀρθρωσιν ταύτην τοῦ βραχίονος καὶ ὄμου, ἡ δὲ ἀρθρωσις αὕτη εἶναι πολὺ εὐκίνητος ἐπειδὴ ἡ κοιλότης εἰς ἣν εἰσέρχεται ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος δὲν εἶναι τόσον βθεῖα ὅπως δέχεται αὐτὴν ὀλοκλήρον, πρὸς δὲ ὀινῶδης θύλακος τῆς ἀρθρώσεως εἶναι τόσον μακρὸς ὥστε εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ βραχίον καὶ ὄμος ἔλκονται καθ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἐπιτρέπει εἰς τὰς ἐπιφανείας τῶν δύο ὀστέων νὰ μακρύνωνται ἀλλήλων κατὰ ἕνα δάκτυλον, τοῦθ' ἅπερ ἤθελεν ἐπιφέρει θραῦσιν πάσης ἄλλης ἀρθρώσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος ἐξέρχεται ἐντελῶς τῆς ὀπῆς τοῦ ὄμου καὶ ἐάν τὰ περιβάλλοντα αὐτὴν νεῦρα δὲν τὴν ἐκράτουν εἰς τὴν πρέπουσαν θέσιν, ἡ ἐλαφροτέρα ἀπότομος κίνησις θὰ τὴν ἐξετόπιζε, τοῦτο δὲ συμβαίνει ἰδίως κατὰ τὰςπτώσεις, ὅτε ὀλοκλήρον τὸ σῶμα στηρίζεται ἐπὶ τοῦ βραχίονος.

Εἰς τὸν ἀγκῶνα ὁ βραχίον λήγει εἰς ἀληθῆ τροχαλίαν, ὅμοιον πρὸς τὸν ἐφευρεθέντα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων λάβε τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς σου διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου καὶ περίφερε τοὺς δύο τούτους δακτύλους περὶ αὐτόν· καὶ θὰ ἐνοήσῃς πῶς τὸ ὅσπουν τὸ ὀνομαζόμενον ὠλένη, οὕτινος τὸ ἄκρον διακρίνεις εἰς τὸν ἀγκῶνα, κινεῖται ἐπὶ τῆς τροχαλίας του, ἀλλ' ἡ κίνησις αὕτη εἶναι μονομερῆς ἐπιτρέπουσα εἰς τὸν βραχίονα νὰ πλησιάζῃ τὴν χεῖρα εἰς τὸν ὄμον ἢ τὴν μακρύνῃ. Ὅταν δὲ στρέφῃς τὸν ἀγκῶνα πρὸς τὰ ἔμπροσθ' ἢ τὰ ὀπίσω ἢ τιμὴ τῆς κινήσεως αὐτοῦ ἀνήκει οὐχὶ εἰς αὐτόν ἀλλ' εἰς τὸν ὄμον.

Ἐάν φέρῃς τὴν χεῖρα, ὅταν τὸ δύνατον πλησιέστερον τοῦ ὄμου, κάμπτουσα τὸ κατὰ δύναμιν τὸν ἀγκῶνα, ὁ ἀνακαλύψῃς τὸν τροχαλίαν τοῦ βραχίονος καὶ ἀν θέσῃς τὴν χεῖρα σου ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος καὶ κινήσῃς αὐτόν πρὸς τὰ κάτω θὰ αἰσθανθῆς αὐτόν διωκόμενον ὑπὸ τοῦ ἄκρου τῆς ὠλένης, καλούμενου ὠλέραννον. Ἐάν σὲ ἄφινκα μόνον νὰ ἐρευνησῇς ἐπὶ τοῦ πῆ-

γῶος σου θὰ μοι ἔλεγες ὅτι ὑπάρχει ἐν ὅσπουν, τόσον τὰ δύο ὀστέα ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται εἰς συννηωμένα διὰ τῶν μυῶνων, ἀλλ' ἡ ὑπαρξίς τῶν δύο ὀστέων ἔχει καὶ τὸν λόγον τῆς. Ἡ χεῖρ δὲν ἦτο δύνατον νὰ ἐγκαταλειφθῆ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῆς δυνάμεις, εἰς τὸν καρπὸν εἶναι συνδεμένη στερεῶς μετὰ ὀστέου τινος, τὸ ὅσπουν τὴν παρασύρει εἰς ὅλας τὰς κινήσεις του, καὶ τὸ ὅσπουν συνοδεύει τὴν ὠλένην κατὰ μήκος τοῦ πῆγως. Ἡ μικρὰ ἐκείνη σφαῖρα τὴν ὁποῖαν βλέπεις μετὰ τὸν καρπὸν ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ μικροῦ δακτύλου εἶναι τὸ ἄκρον τῆς ὠλένης. Παραπλευρῶς τῆς σφαίρας ταύτης, ἄρχεται τὸ ὅσπουν ἐπὶ τοῦ ὁποῖου στηρίζεται ἡ χεῖρ, τὸ ὅσπουν εὐρύνεται εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ὅπως δι' εὐρυτέρας ἐπιφανείας συνδεθῆ μετὰ τοῦ καρποῦ, καὶ λήγει εἰς τὸν ἀγκῶνα διὰ μικροῦ στέμματος, ὁμοίου μὲ ἐκεῖνο τὸ ὅσπουν ἔχει ἡ ὠλένη πρὸς τὰ κάτω. Οὕτω ἡ συνένωσις τῶν δύο ὀστέων παρουσιάζει εἰς τὰ δύο ἄκρα τὸ αὐτὸ εὔρος, τοῦ μικροῦ ἄκρου τοῦ ἐνός ἐφαρμοζομένου ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἄκρου τοῦ ἄλλου.

Ὅταν κάμπτωμεν τὸν βραχίονα ἢ κίνησις ἐκτελεῖται ἐπὶ τοῦ τροχαλίου τῆς ὠλένης, ὁ δὲ γείτων αὐτῆς μένει ξένος, ἐνῶ ὅταν κινῶμεν τὴν χεῖρα οὗτος ἐργάζεται, ἡ δὲ ὠλένη μένει ἀκίνητος. Τώρα μοι ὑπολείπεται νὰ σοὶ εἴπω τὸ ὄνομα τοῦ ὀστέου αὐτοῦ, τὸ ὅσπουν εἶναι ἀρεκτὰ παραδόξον, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πταίει αὐτὸ, ἀλλ' οἱ σοφοὶ ὀνομάζεται λοιπὸν κερκίς.

Τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὴν χεῖρα, ἣτις ἐπειδὴ τὴν γνωρίζεις δὲν θὰ μὰς δυσκολεύσῃ πολὺ.

Αὕτη ὡς καὶ ὁ βραχίον διαίρεται εἰς τρία μέρη· τὸν καρπὸν, τὸ μετακάρπιον καὶ τοὺς δακτύλους.

Ὁ καρπὸς σύγκειται ἐκ διπλῆς σειρᾶς μικρῶν ὀστέων ἐστηριγμένων κατὰ τετραδάς τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ, ἐπιτροπέων δὲ ὅπως μεταξὺ αὐτῶν διέρχονται τὰ νεῦρα καὶ αἱ ἀρτηρίαι τῆς χειρὸς· αἱ φλέβες ἦτον λεπτοφυεῖς διέρχονται ἀνωθεν αὐτῶν οὕτω καταφανεῖς ἐπὶ τινῶν χειρῶν. Ἐκαστὸν τῶν ὀστέων αὐτῶν ἔχει ἰδιαίτερον ὄνομα, ἀλλὰ τὰ ὀνόματα ταῦτα χρησιμεύουσιν μόνον εἰς τοὺς ἰατροὺς, ὥστε δὲν λαμβάνω τὸ κόπον νὰ σοὶ τὰ ἀπαριθμήσω ἐπειδὴ εἰξεύρω ὅτι δὲν θὰ λάβῃς τὴν ἀνάγκην νὰ τὰ μάθῃς. Τὰ ὀστέα ταῦτα εἰς ἐσπαργανωμένα δι' ἰνῶν καὶ κεκαλυμμένα δι' ἐνθροῖου μεμβρά-

νης, ἥς αἱ πτυχαὶ βυθίζονται εἰς τὰς μικρὰς κοιλότητας τῶν ἀρθρώσεων των. Οὕτω δὲν δύνανται νὰ κινηθῶσι τῆς θέσεώς των, μόνον ἐν ἐξ αὐτῶν κινεῖται ὀλίγον καὶ διὰ τοῦτο πολὺ κίχικεῖται εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἐκτοπίσεως.

Νῦν δὲ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ μετακάρπιου.

Τὸ μετακάρπιον ἀποτελεῖ τὴν πλάμην τῆς χειρὸς, εἰς τὰ ἄκρα δ' αὐτοῦ ἔχουσι τὴν ἀρχὴν των οἱ δάκτυλοι. Εἰξεύρεις βεβαίως ὅτι ἕκαστος δάκτυλος σύγκειται ἐκ τριῶν ὀστέων ὀνομαζομένων φαλάγγια. Ἄλλ' ἐὰν ἔσῃς τὸ θάρος ποτὲ ἐπισκεπτομένη τὸ σπουδαστῆριον τοῦ θείου σου ἱκτροῦ νὰ ἴδῃς προσεκτικῶς τὴν χεῖρα σκελετοῦ τινος, ἐν αὐτῇ οὐδὲν ἔχον ἢ εὐρησῇ τῆς πλάμης, ἀλλὰ θὰ εὐρησῇ τοὺς δακτύλους ὑπέμετρον ἔχοντας μήκος καὶ φέροντας τέσσαρα φαλάγγια ἀκτὶ τριῶν. Τὸ τέταρτον αὐτὸ φαλάγγιον, ὅπερ κατὰ τὴν ζωὴν δὲν διακρίνεται, καλυπτόμενον ὑπὸ τῶν μυῶνων καὶ δέρματος, ἀποτελεῖ τὸ μετακάρπιον, οὗτινος τὰ ὀστᾶ ἀρθροῦνται μετὰ τῆς δευτέρας σειράς τῶν ὀστέων τοῦ καρποῦ. Τὰ ὀστᾶ ταῦτα τοῦ μετακάρπιου ἐλάχιστα κινεῖται ἐξαιρουμένου τοῦ ὀστοῦ τοῦ πρώτου δακτύλου, εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ὀποίου ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει τὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ζῶων ὑπεροχὴν του. Πρόσθετος δὲ ὅτι ὁ μέγας δάκτυλος μετὰ τοῦ ὀστοῦ τοῦ μετακάρπιου σύγκειται ἐκ τριῶν ὀστέων ἐνῶ οἱ λοιποὶ ἐκ τεσσάρων.

Ἐὰν τότε τελευταῖον ἐπὶ τοῦ βραχίονος ριψωμεν βλέμμα δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ παρομοιάσωμεν αὐτὸν μετὰ δένδρον, οὗτινος κορμὸς εἶναι ὁ βραχίον, ὑποδιακρούμενος εἰς δύο κλάδους, τὰ δύο ὀστᾶ τοῦ πήχεως, ἅπερ ὑποδιακρούονται εἰς τὰ διάφορα ὀστᾶ τῆς χειρὸς ὡς εἰς μικροῦς κλάδους.

Α Ν Θ Ω

ΑΗΔΩΝ ΚΑΙ ΡΟΔΟΝ

Αὕτη βεβαία ὅτι ὑπὸ μόνου τοῦ ῥόδου ἀκούεται ἤρξατο ἄδουσα νέαν ἠδὴν πρὸς ἐκείνη ἀπευθυνομένην, ἅσμη ὠριότερον πάντων τῶν ἄλλων, δι' οὗ διηγῆθη αὐτῇ τὸν βίον, ἔρωτα, ἐπιθυμίας καὶ ἐλπίδας αὐτῆς. Ὅταν ἐφάνη ἡ ἠδὴς τὸ ῥόδον ἀνεζήτησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν

νικητὴν του μεταξὺ πάντων τῶν περιύπταμένων πτηνῶν, ἀλλὰ δὲν εὗρεν αὐτόν· ἤδη ἤρξατο φοβούμενον μήπως ἀφοῦ ἔθελεν αὐτὸ ἡ ἀηδὼν ἀπέπτη μακρὰν, ὅτε αἴφνης αὕτη ἠσυχῶς προσεγγίζουσα ἠρώτησεν αὐτὸ πῶς καλεῖται. Ἐκ τοῦ πρώτου τόνου τῆς φωνῆς τῆς τοῦ ῥόδου ἀνεγνώρισεν αὐτὴν καὶ ἠδονικῶς φροικῶν.

— Καλοῦμαι Γούλ·¹ ἀπεκρίθη.

— ὦ Γούλ, σὲ ἀγαπῶ.

— Καὶ σὺ;

— Βουλβούλ.

— Σὲ ἀγαπῶ, ὦ Βουλβούλ!

Τῆς περιπλοῦς αὐτῶν ἐκστάσεως ἀποτόμως ἐξήχθησαν ὑπὸ ἰσχυροῦ πτερυγίσματος, εἶδον δὲ πνευμάτι ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς των πλανώμενον.

«Μὲ γνωρίζετε; ἠρώτησεν αὐστηρῶς τὸ πνεῦμα.

— Οὐχί· ἀπεκρίθη ἡ ἀηδὼν.

— Ἐγὼ, σὲ γνωρίζω, εἶπε τὸ ῥόδον, εἶσαι τὸ πνεῦμα εἰς ὃ εἶναι διαπεπιστευμένη ἡ φύλαξις τοῦ κήπου· εἰς σὲ ἀνήκει πᾶν δικαίωμα, πᾶσα ἰσχύς ἐφ' ἡμῶν, ἡ δὲ θέλησίς σου εἶναι νόμος.

— Εἰξεύρεις τὰ ἔθιμα τοῦ κήπου;

— Ἄπαντα.

— Ὅταν πτηνὸν καὶ ἄνθος ἐρῶνται ἀλλήλων καὶ θέλωσι ν' ἀνήκωσι τὸ μὲν τῷ δὲ, γινώσκεις τί ὀφείλουσι νὰ πράξωσι;

— Ναί.

— Καὶ σὺ, ξένης;

— Ἐγὼ, ἀπεκρίθη ἡ ἀηδὼν, γινώσκω ὅτι ἐν τῇ πατρίδι μου ἀγαπώμεθα ὅπως ἀρέσκει ἡμῖν καὶ πράττομεν ὅτι ἀρμόζει. ὁ δὲ βίος ἡμῶν εἶναι ἀπλοῦς ὡς ἡ σικιά καὶ ἐλεύθερος ὡς ὁ ἀήρ.

— Ἐνταῦθα διὰ τὰ πάντα ὑπάρχει νόμος. Ὅταν δύο ὄντα ἐπιθυμῶσι ν' ἀνήκωσι τὸ μὲν τῷ δὲ καὶ ἀπολαύσωσι τῶν ἠδονῶν τοῦ ἔρωτος, δέον νὰ ὀρκισθῶσιν ὅτι θὰ διακρίνωσιν αἰωνίως ἠνωμέναι καὶ συνδεθῶσιν ὑπ' ἐμοῦ δι' ἀρρήκτου, καίτοι ἀοράτου, δεσμοῦ. Ὑποτάσσεται εἰς τὰ ἔθιμα ἡμῶν;

— Δὲν ἀπκροῦμαι τὴν ἐλευθερίαν μου.

— Τότε ἀπελθε πάραυτα καὶ μηδέποτε ἐπανεέλθῃς.

Ἡ ἀηδὼν διήνοιξε τὰς πτέρυγας ἀπελπιπτοῦσα τῷ ῥόδῳ βλέμμα καὶ ἤρξατο ἀνυψου-

¹ Ἰνδ. καὶ ὄνομαζαί σημαίνουσαι ῥόδον καὶ ἀηδῶν.

μένη ἐν τῷ ἀέρι. Τὸ ῥόδον ὠχρίασαν ἔκλινε λιπόψυχον τὴν κεφαλὴν. Ἡ ἀηδὼν ἔστη πτερυγίζουσα ἄνωθεν.

«Ἀπελθε! εἶπε τὸ πνεῦμα.

— Ποτέ! ἀπεκρίθη ἡ ἀηδὼν ὀρμῶσα πρὸς τὸ ῥόδον. Ἐγειρον τὴν κεφαλὴν, ὦ Γούλ, ἰδὲ τὴν φίλην σου ἐπνευχομένην πρὸς σὲ διὰ παντός. Αἰσθάνομαι ὅτι ἡ ἡμίσεια ζωὴ μου ἀνήκει σοί.

— ὦ Βουλβούλ, ἔσο εὐλογημένος, εἶπε τὸ ῥόδον. Μὲ ἀνεκάλεσας εἰς τὴν ζωὴν, ἂν ἔφευγες θὰ ἔθνησκον.

— Ὅρκιζεσθε λοιπὸν, εἶπε τὸ πνεῦμα, ὅτι θὰ εἶσθε αἰωνίως ἠνωμένοι.

— Ὅρκιζόμεθα· εἶπε ζωηρῶς τὸ ῥόδον.

— Ὅρκιζομαι· ἐπανελάθε σοβαρῶς ἡ ἀηδὼν.

Μόλις τὰς λέξεις ταύτας προέφερον ἠσθάνθησαν ὅτι συνεζεύχθησαν διὰ δεσμοῦ ἀοράτου πλὴν ἀρρήκτου.

Ἡ ἡμέρα αὕτη καὶ ἡ ἀκόλουθος μετὰ θελητικῆς ταχύτητος διὰ τὸ ἔρῶν ζεύγος διέρρευσαν. Τὰ πάντα δι' αὐτὸ ἦσαν εὐδαιμονία.

Κατὰ τὰς πρώτας τῆς αὐγῆς μαρμαρυγὰς, ἔπινον ὁμοῦ τὰ δάκρυα, ἅπερ ἡ ζηλοτυπούσα ὀρώσος λάθρα ἐστάλαξεν ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ προσφιλοῦς ἄνθους. Ἐλικνίζοντο ὁμοῦ ἐπὶ τῇ πνοῇ τοῦ ζεφύρου τοῦ διακόπτοντος τὸν ἠδονικὸν ὕπνον των τῆς νυκτός ὅπως προσεταιρίσῃ αὐτὰ εἰς τὰς ζωηρὰς τῆς ἡμέρας ἀπολαύσεις. Ἐχαίρειτων ὁμοῦ τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον, τὸν καθ' ἑκάστην πρωτὴν ἀναμιμήσκοντα αὐτοῖς τὰ θέλητρα τῆς παρελθούσης.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἀπεθαύμαζον τὰς νεφέλας ἀυλακίους τὸν ὀρίζοντα, ὅτε μὲν βραδέως ὡσπερ πλοῖα ἐπὶ νηνέμου ἀκτῆς ἐπιπλέοντα, ὅτε δὲ μετὰ μνηϊώδους ταχύτητος ὡσπερ φαντάσματα ὑπὸ τῆς θεῆς ὀργῆς διωκόμενα, καὶ τὰς μεγάλας σικιάς των τὰς περιερχομένας τὰς πεδιάδας, καὶ ἀποτυπούσας ἐπ' αὐτῶν μυριάς φανταστικὰς εἰκόνας, διωκούσας καὶ φευγούσας διαδοχικῶς τὸ πῶς, ποικίλα χρώματα σικιώδη ἀποτυπούσας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τῶν κινήτων κηλίδων των. Ἡκολούθουν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ στίφη τῶν περιηγητικῶν πτηνῶν, ἅπερ διέσχίζον τὸν οὐρανὸν, ἀγρίως ἐξάγοντα κραυγὰς καὶ ἡ ἀηδὼν χαίρουσα ἐξεπλήττετο μὴ αἰσθανομένη τὴν καρδίαν αὐτῆς πάλλουσαν ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τῶν μακρυνῶν πορείων. Ἐθαύμαζον ἔτι

τὸ ἔρρυθμον βῆμα τῶν ποιμνίων ἐν ταῖς κοιλάσι ἢ τὰς εὐρείαις κυμάνσεις τῶν δασῶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κυρτουμένων.

Ὁ βίος οὗτος ὁ τοσοῦτον ἀπλοῦς καὶ ἡρεμὸς, ἡ ἀπαλὴ ἐκείνη γλῶσσά, ἡ χάρις ἐκείνη τῶν φυτῶν, ἡ μακλακότης τῶν λικνισμῶν τοῦ ζεφύρου ἐβύθιζε τὸ ζεύγος αὐτὸ εἰς νοητὴν καὶ ἠδονικὸν ῥεμβασμὸν λήγοντα ἐκάστην ἡμέραν δι' ἀσπασμοῦ. Ἐὰ πάντα ὑπὸ τὸ πρῆμα τοῦ ἔρωτος αὐτῶν θεώμενα, ἐφαίνοντο ὡραία, εὐδαίμονα. Ἐνίοτε ἡ θύελλα ἐπερχομένη ἐτάραττε τὴν ἀπλὴν ὑπαρξίν αὐτῶν· ἐνίοτε ὁ κεραυνὸς ἐτρόμαζε τὰ δύο ταῦτα ὄντα διὰ τῶν φρικωδῶν αὐτοῦ μυκηθμῶν καὶ ἡ βροχὴ διὰ τῶν ψυχρῶν αὐτῆς κυμάτων ἔψυχε ταῦτα, ἀλλ' ἐκ τούτου ἔτι μᾶλλον ἔσπευδον ὅπως χαίρει-τήσωσι τὴν ἐπάνοδον τῆς εὐδίας ἐπὶ μᾶλλον ἀγαπῶντα ἀλλήλα ἐπειδὴ ἔβλεπον ὅτι ἐκίτερον ἐφοβεῖτο καὶ ἔπασχε διὰ τὸ ἕτερον.

Ἡ ἀηδὼν ἔπαυσεν ἄδουσα· αὕτη ἠγνώμωνε τῷ πνεύματι διὰ τὸν δεσμὸν.

Ἐν τούτοις ὁ καρπὸς προυγῶρει καὶ κατὰ μικρὸν οἱ ἔρασταὶ ἐθίζοντο εἰς τὴν εὐδαιμονίαν των. Ἡ ἔνωσις αὐτῶν διετήρει πάντοτε τὸ αὐτῆς θέλητρον, ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον νέα. Τὴν μέθην τῶν πρώτων ἡμερῶν διεδέχθη μετὰ μικρὸν κῆθημα περιπλοῦς ἀλλὰ γλήνιον, τὸ πᾶθος ἀνεπισθήτως· ὑπεκλήσθη ἡ τρυφερότης, ὡς τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τὸ φέγγος τῆς Σελήνης· κατὰ πρῶτον ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐγένετο ἐντελῶς ἐσωτερικῆ καὶ οὐδεμίᾳ ἡ μᾶλλον ἐλάχιστη ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν παραλλαγή ἐπῆλθε.

Ἡ ἀηδὼν ἡ πάντοτε παρὰ τῷ πικροφιλάτῳ αὐτῇ Γούλ διαμένουσα ἤρξατο περὶ αὐτὸν ἱπταμένη, ἀλλὰ μὴ μακρυνομένη πλέον τοῦ μέτρου. Ἐν τούτοις τὸ ῥόδον ὑπνώτων ποτὲ—παράδοξον—ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ, ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ θορύβου πτερύγων, κατελήθη ὑπὸ ἀήθους τρόμου βίλεπον τὴν προσφιλεῖ αὐτῇ Βουλβούλ τοσοῦτον μακρὰν αὐτοῦ. Εὐτυχῶς ἡ Βουλβούλ παρετήρησεν ὅτι τοῦτο ὠχράνη, καὶ ἔσπευσε πρὸς αὐτό.

Πολλὰ ἡμέρα παρεήρχοντο οὕτω ἐπανελάμβανον πάντοτε τοὺς αὐτοὺς περιπαθεῖς λόγους, τὰς αὐτὰς θωπείας καὶ ἡ ἐσωτερικὴ μεταβολὴ θαυμασίως ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων. Ἐπὶ τέλους ὅμως συμπτώματά τινα ἐδήλωσαν τὴν κατὰστασιν ταύτην. Ἐσπέρων τινα

τό ρόδον ἀπεκομήθη ταχύτερον τοῦ συνήθους. Ἡ Σελήνη ἠκόντιζε τὸ ὠχρὸν αὐτῆς φέγγος ἐπὶ τοῦ ἡρεμοῦντος κήπου. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦν θερμὴ καὶ νήμενος. Ἡ ἀηδὼν κατὰ μικρὸν ἐλκυομένη ὑπὸ τῶν θεληγῆτρων μεγαλοπρεποῦς ἐσπέρας, ἤρξατο ρεμβάζουσα τὰς νύκτας τῆς πατρίδος τῆς. Ἀνεμνήσθη τοῦ βελθέως κυκνοῦ τοῦ σελαγιζομένου ὑπὸ ἀπείρων ἀστέρων οὐρανοῦ αὐτῆς, καὶ τοῦ ἀτελευτήτου ῥόχθου τῆς θαλάσσης ἐπὶ τῆς λείας ἄμμου τῆς ἀκτῆς. Ἀνεμνήσθη τῶν εὐρειῶν κοιλάδων πλημμυρομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τῶν λευκῶν ὀρέων τῶν διασχίζοντων τὸν γλαυκὸν ὀρίζοντα καὶ τῶν μεγάλων δασῶν τῶν ὑπερκειμένων τῶν ἀνθοστεφῶν πεδιάδων.

Καὶ ἐν τοῖς δάσασιν ἐκεῖνοις, ἀνεύρισκε, παρὰ μεγαλοπρεπεῖ φοίνικι, ἐπὶ τοῦ χείλους κελκρύζοντος ῥύακος, μικρὸν σωρὸν ἕων ἐν ᾧ ἐνηνρύνετο οἰκογένεια ἀηδόνων, ἡ οἰκογένεια αὐτῆς, οἴμοι! Ἐκεῖ εὐρίσκειτο ἡ ἐκθρέψασα ταύτην μήτηρ αὐτῆς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς, οἵτινες μὴ βλέποντες θὰ παύσωσιν ἀγαπῶντες ταύτην. Ἡ τάλαινα Βουλδοῦλήσθιαντο νοσταλγίαν καὶ ἐντῆ θλίψει αὐτῆς ἀναμνηστικῶν τῆς συκομορέας, ἐφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐκαθίσθη, ἔπειτα πρὸς ταύτην. Τὸ δένδρον ὑπεδέχθη τὴν συμπατριώτιδά αὐτοῦ μετὰ ἡδονικῆς φρικιάσεως καὶ ἐφαίνετο προκαλοῦν αὐτὴν ὅπως περὶ τῆς προσφιλοῦς πατρίδος αὐτῶν ὀμιλήσῃ. Οὕτως ἡ ἀηδὼν ἐγειροῦσα αἰφνης τὴν φωνὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτὸς ἔφαλε τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας, καὶ τὰς θλίψεις τοῦ νοσταλγοῦντος.

Ἄπικε ὁ κῆπος μετὰ τοῦ αὐτοῦ, ὡς τὸ πρῶτον, θυμασμοῦ ἠκρόαση ταύτης.

Μόνον τὸ ρόδον ἐξεγερθὲν ἐκ τῶν γνωστῶν τόνων ἤκουε πάσχον. Εὐρε μὲν καὶ τοῦτο τὴν φωνὴν τῆς ἀηδόνος μελωδικὴν καὶ τὰς περιπαθεῖς ὑψώσεις καὶ ταπεινώσεις τῆς φωνῆς διαυγαστάτας, ἀλλ' ἠννόησε ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Βουλδοῦλ ὑπῆρχε κενόν τι, ἐπεὶ δὲ ἐπεπόθει τοὺς εὐρεῖς τῆς πατρίδος αὐτῆς, ὀρίζοντας καὶ ἠνίκα ἐν τῷ κήπῳ.

Καὶ ἤρξατο κλαῖον ἢ δ' ἀηδὼν ἦδε ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ μακρὸν καὶ τὸ ρόδον ἔκλαιε.

Τὴν ἐπιούσαν ἐγειρομένη ἡ Βουλδοῦλ εὐρε τὸν Γούλ ὠχρὸν καὶ πεπονημένον καὶ εἶπε καθ' ἑαυτὴν αἰεὶ αἰ ἦττον τῆς χθὲς ὠρχίος» καὶ διὰ

¹ Γνωστὸν ἔτι αἰ συκομορέαι ἐξ ἀνατολῆς μεταφω- τεύθησαν εἰς τὴν δύσιν.

φυσικοῦ συμπεράσματος: Ἄβαν αἴριον ἦττον ὠρχίος καθίστατο! ἐάν ὠρχαίνετο ἔτι!»

Ἄπικεν τὴν ἡμέραν διήλθον τεθλιμμένοι. Τῆς μὲν φοβουμένης μήπως ὁ ἔρωσ αὐτῆς ἐλαττωθῆ τὸ δὲ πιστεύοντος ὅτι ἦδη ἦττον ἀγαπᾶται.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΤΑ ΑΤΕΛΕΥΤΗΤΩΣ ΜΙΚΡΑ

Ἡ φύσις μετὰ καταπληκτικῆς ἀφειδίας πανταχοῦ διένειμε τὰ κατώτερα εἶδη τῶν ζῶων. Ὁ Ὀκεανὸς, τὸ ποτάμιον ὕδωρ, τὸ τῶν ῥυάκων καὶ τελαμάτων ὑπὸ μυριάδων οἰκοῦνται ὀντιδίων, ἄπερ παντελῶς ἤθελον εἰσθῆαι ἀγνωστα τῷ ἀνθρώπῳ ἄνευ τοῦ μικροσκοπίου, ὅπερ ὁ ἔνδοξος Μιχαὲλ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἐπώνομασεν ἔκτην αἴσθησιν. Τὰ ζῴρια ταῦτα εἰσὶ τοσοῦτον μικροσκοπικὰ, ὥστε ἐλαχίστη ὕδατος σταγὼν ἀφορρομένη ἐκ τῆς ἀκίδος βελόνης πλείστας μυριάδας τοιούτων περιέχει. Κατὰ τὸν Ἐραμβέργ ὁ Γάγγης ἐν ἐνὶ ἔτει περὶ αὐτοῦ τοσοῦτον ἄφθονον πλῆθος τοιούτων, ὥστε συσσωρευόμενα ἠδύναντο σχηματίζεσθαι ὄγκον ἀνώτερον τοῦ τῆς μεγάλης τῆς Αἰγύπτου πυραμίδος. «Γὰ ἐγγυματογενῆ ζῴρια, εἶπε διακεκριμένος φυσιοδίφης, εἰσὶ ταυτοχρόνως τὰ παμπληθέστερα καὶ μικρότερα τῶν τῆς φύσεως ὄντων. Τὰ μικροσκοπικὰ ταῦτα ὄντα συνιστῶσιν, ὅπως τὸ ἀνθρώπινον γένος, σύμπλεγμα λίαν περιπεπλεγμένον τῆς ἡμετέρας σφαίρας. Οὕτως ἡ προκίωμος νηδόκησε Βούλῃσι! Μακρύνετε τὰ μικροσκοπικὰ ταῦτα ὀντιδία τοῦ κόσμου καὶ θὰ ἴδῃτε αὐτὸν ἀτελεῖ! ἐλέχθη πρὸ μακροῦ ἦδη ὁὐδὲν ὅσον μικρὸν καὶ ἐν τῇ ἐν τῇ ὄψει μὴ μεγάλυνόμενον ὑπὸ τῆς παρατηρήσεως.»

Ἡ τῶν ἐγγυματοειδῶν σπουδὴ μέγα παρέχει θελγητρον. Πάντες δ' ἀνεξαιρέτως τῇ βοήθειᾳ καλοῦ μικροσκοπίου δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ταύτην. Σταγὼν λιμνάζοντος ὕδατος νέους ἀποκλύπτει ἡμῖν κόσμους, τρομακτικὸς μάστιγος διὰ τὴν ἀθλιότητα, ἢ τὸν πλοῦτον αὐτῶν. Ἀφίστατε ἐπὶ τινος ἡμέρας φυτικῆς οὐσίας, φύλλα, στελέχη, χόρτου ἐν κυπέλλῳ περιέχοντι ὕδωρ. Μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, τὸ ὕδωρ ὑπὸ ἐπιπάγου τινὸς καλυφθήσεται, τὴν δικύ-

γιαὶν αὐτοῦ ἀπώλεσαν. Σταγὼν τοῦ ὕδατος τοῦτου ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον τιθεμένη, φάνησεται πλήρης διαφόρων ἐντόμων, θέλει ἰδεῖ τις μονάδας, πραγματικὰς ἀκίδας, αἵτινες καταφαίνονται διὰ τοῦ μικροσκοπίου, ὅπως αἱ ὀμίχλαι διὰ τοῦ τηλεσκοπίου. Τὰ ἐν τοῖς μικροῖς μικρὰ ταῦτα φαίνονται τρόπον τινὰ ὡς κινητὰ μόρια, ἄτομα εὐμοιροῦντα ζωῆς. Ἡ δὲ περιμετρος τοῦ σώματος αὐτῶν ἰσοδυναμεῖ περίπου πρὸς τὸ χιλιοστὸν μέρος τοῦ χιλιοστοῦ τοῦ μέτρου.

Μετὰ τὰς μονάδας τὰ συνεχέστερον ἐν ὑγρῷ, ὡς ἄνωθι ἐρρήθη, παρεσκευασμένῳ, ἀπαντῶμενα, εἰσὶ τὰ κολπίδια, ἔχοντα σχῆμα φασιόλου, τὸ σῶμα αὐτῶν εἶναι δικυρῆδες, δικυρῶνται δ' ἐπ' αὐτῶν διάφορα σφαιρίδια, ἄπερ οἱ μικρογράφοι θεωροῦσιν ὡς τὰ σπλάγγνα ἢ ὡς αὐτῶν. Ἐτερα εἶδη κοσμούνται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑπὸ πλῆθους βλεφαρίδων ἀκυστῶς μετὰ καταπληκτικῆς κινουμένων ταχύτητος. Ὅπως τὰ Κολπίδια εἰσὶ καὶ ταῦτα δικυρῆ, καὶ δικυρῆσαι εἰς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτῶν τοὺς σωροὺς τῶν σπλάγγνων τῶν.

Εἰσὶν ἕτερα κινούμενα μετὰ μεγίστης εὐκολίας ἐν τῷ ὕδατι, ἄπερ στιγμιαίως τὸ σχῆμα τοῦ σώματος αὐτῶν μεταβάλλοντα, τολυπεύωνται. Τὰ παράδοξα ταῦτα ὄντα ἀναζῶσιν ἀποξηραίνόμενα.

Ἡ ἐν τῷ κόσμῳ ἀπειρία τῶν ἐγγυματογενῶν εἶναι μεγίστη. Εἰσὶ διαφόρων σχημάτων. Ὁ τρόπος τῆς ὑπάρξεως καὶ διατηρήσεως τῶν μικροσκοπικῶν τούτων ὄντων παρέχει τῷ παρατηρῆ ἀντικείμενα ὑψίστου ἐνδιαφέροντος.

(LA NATURE)

Ἡ ΑΤΜΗΛΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑ

ΠΕΡΙΓΗΓΗΣΙΣ ΕΝ Τῆ ΑΡΚΤΙΚῆΙ ΙΝΔΙΚῆΙ

ἦτο

JULES VERNE

ΣΤ'. ΕΣΧΑΤΗ ΤΟΥ ΒΑΝ ΓΟΥΙΤ ΔΕΞΙΩΣΙΣ.

Τῆς ὕρας στερεῶς μοχλευθείσης, οὐδὲν ἔτερον καθ' ἄπασαν τὴν νύκτα συνέβη. Ἀνεξήγητον δὲ πῶς τὸ ἐσπέρας ἠνεώχθη, ἐνῷ ὁ Καλαγάνης ἀφελῶς εἶχε κλείσει ταύτην. Ὁ λοχαγὸς μεγάλως ἐπάσχευ ἐκ τῆς πλῆγης, ἥτις μικροῦ δεῖν ἐσπέρει αὐτὸν τοῦ δεξιοῦ βραχίονος.

Ἄμκ τῇ πρώτῃ μετὰ τὴν κηδεῖαν τῶν τριῶν Ἰνδῶν ἀπήλθομεν τοῦ κράλ συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Καλαγάνη καὶ δύο Ἰνδῶν, οἵτινες κατέλιπον ἡμᾶς ἅμα ἀφίχθημεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους μετὰ μίαν δὲ ὥραν ὁ Φάν καὶ Βλάκ ἤγγελλον διὰ τῶν ὑλακῶν αὐτῶν τὴν εἰς τὸ Steam-House ἀφίξιν ἡμῶν.

Τῇ ἐπιούσῃ 27 Αὐγούστου μετὰ τὴν δειλὴν ἐπανῆλθεν ὁ συνταγματάρχης μετὰ τοῦ λοχίου καὶ τοῦ Γούμη. Ὁ Βάνξ ἐν σπουδῇ σφίζας τὴν χεῖρα τοῦ Μουρῶ διὰ τοῦ βλέμματος ἐξήτασεν αὐτόν.

Ὁ συνταγματάρχης ἀπεκρίθη δι' ἀποφατικῶ σημείου τῆς κεφαλῆς. Ὁ Μάκ Νάιλ ὅμως καὶ ὁ Γούμης, ἐκοινοποίησαν ἡμῖν, ὅτι ὁ συνταγματάρχης ἐβεβαιώθη ὅτι οἱ ἀποστάται κατέλιπον ἐντελῶς τὸ ὄριον τῆς Νεπῶλ. Περὶ τοῦ Βελῆο Ῥάο οὐδὲν ἔμαθε, τοῦ ναβάβ φονευθέντος ἐν ταῖς κλεισσορείαις τῆς Σωτπούρας. Ὄστε οὐδὲν ἕτερον ἔχοντες νὰ πράξωμεν ἔδει νὰ καταλιπώμεν τὸ ἱμαλαϊκὸν ὄριον καὶ πρὸς νότον κατιόντες, περᾶνωμεν τὴν ἀπὸ Καλκούττας εἰς Βομβάην περιήγησιν. Οὕτως ἡ ἀναχώρησις ὠρίσθη διὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε ὁ λοχαγὸς Χῶδ θὰ ἦν ἐντελῶς τεθεραπευμένος.

Τὸ δρομολόγιον ἡμῶν ἔδει αἰθῆς τροποποιηθῆναι ὅπως ἀποφύγωμεν τὰς πόλεις Μορᾶ, τᾶ Δέλχην, Ἄγρην, Κεβλίον, Ζιάνσην, καὶ ἡ τοῦ 1857 ἀποστασίς ἀνεξίτηλος κατέλιπεν ἀναμνήσεις καὶ διαδράμωμεν τὸ ἀπειρον βασιλεῖον τοῦ Σίνδικ, οὐτινος ἡ πεδιάς εἶναι ἡ μεγαλοπρεπεστάτη τῆς Ἰνδικῆς.

Δις ἢ τρίς ἔτι ἐπεσεκέθημεν τὸ κράλ ἐνθα ὁ Μκθθαῖος Βάν Γουίτ παρεσκευάζετο διὰ τὴν εἰς Βομβάην ἀναχώρησιν, εἶχε δ' ἀποστείλει τὸν Καλαγάνην εἰς τὰς πέριξ ἐπαύλεις καὶ κώμας ὅπως προμηθευθῆ βόας διὰ τὰ ὄχηματα.

Τὴν πρώτην τῆς 2 Σεπτεμβρίου, ὁ Γούμης ἤγγισεν ἡμῖν τὴν ἔλευσιν τοῦ προμηθευτοῦ συνοδευόμενου ὑπὸ τοῦ Καλαγάνη. Ὁ συνταγματάρχης ὑπεδέχθη αὐτὸν φιλικώτατα. Ὁ δὲ Βάνξ ἠρώτησεν, ἐάν κατόρθωσε νὰ προμηθευθῆ βόας.

«Ὀὐχί, κύριε Βάνξ! ἀπεκρίνατο, μάτην ὁ Καλαγάνης διέτρεξε τὰς κώμας, οὐδένα βοῦν ἠγόρασε.

— Καὶ πῶς θὰ μεταφέρῃς τὰ ὄχηματα μέχρη τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ; ἠρώτησεν ὁ Βάνξ.

— Οὐδένα τρόπον γινώσκω ἐκτός ἐνός . . .
ν' ἀπευθύνω πρὸς τὸν κ. συνταγματάρχην . . .
αἴτησιν . . . λίαν τολμηράν . . .

— Ὅμιλοι, κύριε Βάν Γουίτ, εἶπεν ὁ συνταγματάρχης.

Ὁ προμηθευτὴς ἐζήτησεν εἰς δύνανται νὰ ζεύξῃ τοὺς ἐντρόχους κλωβούς του ὅπισθεν τῶν ὀχημάτων ἡμῶν μέχρι τῆς Ἐταβάχ, ἐγγυῆσθαι τοῦ σταθμοῦ τοῦ μεταξύ Ἀλλαχαβάδ καὶ Δέλχης σιδηροδρόμου.

«Δυνάμεθα εὐαρεστῆσαι τῷ κ. Μκτθιάφ; ἠρώτησεν ὁ συνταγματάρχης τὸν Βάνξ.

— Οὐδεμίαν εὐρίσκω δυσκολίαν.

— Αὔριον λοιπόν; εἶπεν ὁ συνταγματάρχης.

— Αὔριον, ἀπεκρίνατο ὁ προμηθευτὴς, θ' ἀναμένω εἰς τὸ κράλ τὴν ἀφίξιν τοῦ γίγαντος ἡμῶν.»

Καὶ ἀμφότεροι, ἀφοῦ ὁ Καλαγάνης ἠτένισεν ἐπὶ μακρὸν τὸν συνταγματάρχην, ἐπανήλθον εἰς τὸ κράλ.

Τῇ ἐπιούσῃ, 3 Σεπτεμβρίου, ἡ θερμάστρα ἐπληρώθη ξύλων ὁ δὲ Κκλουθ θέσας τὸ πῦρ, ἠνέωξε τὴν συγκοινωνίαν τῆς καπνοδόχου, ὅπως ἴδῃ μήπως τι ἐκόλυε τὴν ἐκπομπὴν τοῦ καπνοῦ.

Ἄλλὰ μόλις ἠνέωξε τὴν θυρίδα καὶ ὀπισθοχώρησε τέτρομαχμένος, εἰκοσὰς δ' ἔρπετων ἐξήλθον μετὰ τρομεροῦ συριγμοῦ.

«Τί εἶναι Καλούθ; ἠρώτησεν ὁ Βάνξ.

— Βροχὴ ὕψων! ἀπεκρίνατο αὐτός.

Μετ' ὀλίγον πύθων τις, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν βόα, τὴν ὀξεῖαν αὐτοῦ κεφαλὴν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ἄκρου τῆς προβοσκίδος τοῦ ἐλέφαντος, πάραυτα ὁ λοχαγὸς ἐδράξατο τῆς κεραιῆς αὐτοῦ καὶ διὰ μιᾶς σφαιρῆς ἔθραυσε τὴν κεφαλὴν του. Ὁ Γούμης ἀναρριχθεὶς ἐπὶ τῆς προβοσκίδος τῇ βοήθειᾳ τοῦ Στῶρ καὶ Κκλουθ ἐξήγαγε τὸ γιγαντιαῖον ἔρπετόν. Οὐδὲν μεγαλοπρεπέστερον τοῦ πρασινοκύνου τούτου βόα, διὰ κανονικῶν ποικιλομένου δακτυλίων, ἔχοντος δὲ μῆκος οὐχὶ ἕλαττον τῶν πέντε μέτρων.

Καθαρισθείσης τῆς ἐστίας μετὰ τρία τέταρτα τὸ μανόμετρον ἐδήλου ἀρκετὴν πίεσιν, καὶ τελευταῖον δόντες πρὸς τὸν μεγαλοπρεπῶς ἐνώπιον ἡμῶν ἐξελισσόμενον ὀρίζοντα χαιρετισμόν, κατήλθον τὴν κατωφερῆ ὁδὸν καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀφίχθημεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους τῆς Ταρρνανῆς. Τότε ὁ χαλκοῦς γίγας ἀποζευχθεὶς

τῶν ὀχημάτων ἐβυθίσθη βραδέως εἰς τὸ δάσος, ὅθεν μετὰ δύο ὥρας ἐπανήλθε θριαμβευτικῶς τοὺς κλωβούς τοῦ Βάν Γουίτ ἔλκων.

Προσδεθέντων τῶν ὀχημάτων ὁ χαλκοῦς γίγας μεγαλοπρεπῶς ἐχώρησε πρὸς νότον μετὰ μέσης ταχύτητος.

Τῇ 10 Σεπτεμβρίου διήλθομεν τῆς Φιλιδι κτεροχόμενοι τὰς μακρὰς κοιλάδας τῆς βορείου Ἰνδικῆς ὅτε μὲν διερχόμενοι δάση βρίθοντα πτηνῶν, ὅτε δὲ λόμυς ἀκακιῶν δύο ἕως τριῶν μέτρων ὕψους, ἔνθα συνηντῶμεν ἀπειροπληθεῖς ἀγριοχοίρους, ὧν τινὰς, εἰς ἀληθεῖς ἐκτιθέμενοι κινδύνους, ὁ λοχαγὸς Χῶδ καὶ Κκλαγάνης ἐφόνευσαν.

Ἄνευ ἀξίων λόγου συμβεβηκότων, διελθόντες παραποτάμιον τοῦ ἄνω Γάγγου τὴν Κάλι-Νάδην ἀφίχθημεν τὴν 17 Σεπτεμβρίου εἰς Ἐταβάχ, σταθμὸν τοῦ μεταξύ Δέλχης καὶ Ἀλλαχαβάδ σιδηροδρόμου.

Τῇ πρώτῃ τῆς ἐπιούσης, ἐνῶ ὁ προμηθευτὴς μετὰ τῶν κλωβῶν του θὰ διηυθύνετο πρὸς ΝΔ. ἡμεῖς θὰ διερχόμεθα τὸ εὐρὺ βασιλείον τοῦ Σίνδισ ὅπως διὰ τῶν Βινδυῶν ἀφιχθῶμεν εἰς Βομβάην.

Ὁ Μκτθιάφ ἀπήλλαξε τῆς ὑπὲρ ῥεσίας του πάντας τοὺς χικάρεις ἐκτός δύο μόνων, ἐν τοῖς πρώτοις περιελαμβάνετο καὶ ὁ Καλαγάνης, ὃν ὁ Βάνξ ἠρώτησεν εἰς ἐδέχετο ὅπως συνοδεύσῃ ἡμᾶς μέχρι Βομβάης. Ὁ Καλαγάνης σκεφθεὶς ἐπ' ὀλίγον ἐδέξατο τὴν πρότασιν, διὰ δὲ τῆς γνώσεως τῆς χώρας ἄγχν ὠφέλιμος ἡμῖν θὰ καθίστατο.

Τῇ ἐπιούσῃ ἀποχαιρετήσας ἡμᾶς ὁ Μκτθιάφ Βάν Γουίτ, καὶ διὰ θεατρικωτάτων σημείων ἐκφράσας τῷ συνταγματάρχῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, εἰσήλθεν εἰς τὸν σιδηροδρόμον, βαίνων πρὸς τὴν Βομβάην.

Z. Η ΔΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΕΤΒΑΣ.

Τὴν 18 Σεπτεμβρίου ἀπείχομεν τῆς Κκλουττάς 1300 χιλιαμ. τοῦ Sanitarium 380 χιλ. καὶ τῆς Βομβάης, πρὸς ἣν διηυθυνόμεθα 1600 χιλ. Τὰς μεγαλοπρεπεῖς τοῦ βασιλείου τοῦ Σίνδισ ἐπαρχίας ὠρταί ἀμαξίτοι ἔτεμον ὁδοί, ἐν αἷς ἡ περιήγησις ἡμῶν ἄνευ τινος προσκόμματος θ' ἀπετελεῖτο. Ἄλλως τε ὁ Καλαγάνης ἄπαν τούτο τὸ μέρος τῆς χειρσονήσου ἐν-

τελῶς ἐγίνωσκε. Τῇ ἡμέρᾳ δὲ ταύτῃ ἐν ᾧ ὁ συνταγματάρχης Μουνρῶ καὶ ὁ λοχαγὸς Χῶδ ἀνεπαύοντο, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Βάνξ διὰ ποίαν αἰτίαν περιῆλθε τὸσάκις τὴν ἐπαρχίαν.

«Ἦμην προσκεκολλημένος, ἀπεκρίνατο, εἰς ἐν τῶν πολυαριθμῶν παραβαίων Βενζαρῶν, μεταφερόντων διὰ τῶν βοῶν αὐτῶν δημοτριακοὺς καρπούς, διὰ λογαριασμόν εἴτε τῆς κυβερνήσεως, εἴτε ἰδιωτῶν. Εἰκοσάκις οὕτω διήλθον τὰς ἐπαρχίας τῆς κεντρικῆς καὶ βορείου Ἰνδικῆς.

— Καὶ διατρέχουσι ἔτι τὴν ἐπαρχίαν τὰ κεραιῶν ταῦτα; ἠρώτησεν ὁ Βάνξ.

— Ναι, κύριε, καὶ ἕως συναντήσωμεν στίφος Βενζαρῶν βαίνόντων πρὸς βορρᾶν.»

Μετὰ τινὰ δὲ συνδιάλεξιν περὶ τῆς ὁδοῦ ἣν θὰ ἠκολουθοῦμεν ὁ Καλαγάνης μετὰ φαινομενικῆς ἀδιαφορίας.

«Δύνωμαι νὰ σὰς ἐρωτήσω, εἶπε τῷ Βάνξ, διατί ἐπιθυμεῖτε τὰς κυριωτέρας τῆς Βουνδελοῦνδ πόλεις νὰ παρατρέξωμεν;»

Ὁ Βάνξ διηγήθη αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν συνταγματάρχην Μουνρῶ.

«Οὐδὲν ἔχει νὰ φοβῆται ἐκ τοῦ Νκνὰ ὁ συνταγματάρχης ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ταύταις, εἶπεν ὁ Ἰνδός. Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὤρθη ἐν Βομβάῃ θὰ ἠναγκάσθη ὡς αὐτὸς τὸ Ἰνδοσηρικὸν ὄριον ὑπερβῆ.»

— Φαίνεται, Καλαγάνη, εἶπεν ὁ Βάνξ, ὅτι ἀγνοεῖς τὸν θάνατον τοῦ Νκνὰ Σαχίβ.

— Ἀπέθανεν ὁ Νκνὰ; ἠρώτησεν ὁ Καλαγάνης.

— Ἀναμφιβόλως ἐφονεύθη ἐν τῷ Πάλ τῆς Τάνδης τῇ 25 ἀπελθόντος μῆτις.»

Ὁ Καλαγάνης, σιγῶν ἤνωσε τοὺς βραχίονας.

«Ἐχει, λόγους, ἠρώτησα, ὅπως μὴ πιστεύης τὸν θάνατον τοῦ Νκνὰ Σαχίβ;

— Οὐδένα, ἠρέσθη εἰπὼν, πιστεύω ὅτι μοι λέγετε.»

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἤμην μόνος μετὰ τοῦ Βάνξ ὅστις προσέθηκεν.

«Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σιπαγίων κατέστη μυθικός; οὐδεὶς δ' Ἰνδός πιστεύει τὸν θάνατον αὐτοῦ.»

— Ὅμοιόζουσι μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς τῆς Γαλλίας, προσέθηκα, οἵτινες εἴκοσιν ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νκπολέοντος ὑπεστήριζον ὅτι ἔζη ἔτι.»

Ἀπὸ τῆς διόδου τοῦ ἄνω Τίγριτος τελεσθεῖ-

σης πρὸ δεκκπέντε ἡμερῶν, εὐφορος χώρα τὰς μεγαλοπρεπεῖς αὐτῆς ὁδοῦ ἐνώπιον τοῦ Steam-House ἐξεείλισσε. Κοιλιάδες ἐκχερσωθεῖσαι ὑπὸ τῶν βραχυμάτων εἴκοσι π. Χ. αἰῶνας, καταπληκτικὰ ὑδραυλικὰ ἔργα ἀγγλῶν μηχανευτῶν, ἀγροὶ βάμβακος, μυκηθμοὶ βαμβακοπιεστηρίων, ἐν ἐκάστῃ κώμῃ ἐνεργούντων, ἄσματα τῶν ἐργατῶν τοιαύτα ἀναμνήσεις ἀφῆκε μοι ἡ Δοὰβ ἐν ἣ ἡ πρώτη ἄλλοτε ἠγέθη ἐκκλησία.

Τὴν 10 Σεπτεμβρίου διήλθομεν ἄνευ τινος δυσκολίας τὴν ὑπερχειλίσασαν Γιούμαν καὶ ἀποφεύγοντες τὰς πόλεις ὡς τὴν Κβάλιωρ κειμένην ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Σατουρνίκου ἔχουσαν ἄξια λόγου μνημεῖα τὸ τέμενος τοῦ Μουζιδ, τὴν θύραν τῶν ἐλεφάντων καὶ τὴν βουδικῆς κατασκευῆς βιχάραν. Παλαιὰν πόλιν ἔνθα ἡ τῷ Νκνὰ Σαχίβ ἀφοσιωμένη Ἰάνη ἢ ἐκ Ζάνσης ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Μουνρῶ. Τὴν Ἄντρην, τὴν Δούττιαν ἀριθμοῦσαν πέντε αἰῶνων ὑπαρξίν' πάσας μετασχούσας τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1857 παρεκάμψαμεν τὴν 22 Σεπτεμβρίου τὴν Ζάνσην τὸ κέντρον τῆς Σιπαγίανης ἀποστασίας.

Τῇ 23 Σεπτεμβρίου συνάντησάς τις ἐπεβεβάζωσε τὰς παρατηρήσεις τοῦ Καλαγάνη, Ἦν ἡ ἐνδεκάτη τῆς πρώτης, ὁ χαλκοῦς Γίγας ἐβάδιζεν ἐν μεγαλοπρεπεί ὁδῷ σκιαζομένη ὑπὸ ὠραίων δένδρων, ἐνώπιον δ' αὐτοῦ ἐξετείνοντο χλοεροὶ ἀγροὶ βαμβακοφυτειῶν καὶ σιτώνων. Ὁ ἀπὸ λεπτὴν λευκὴν κόκκιν ἠγειρεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

Ἄλλ' εἰς ἀπόστασιν δύο ἢ τριῶν μιλίων ἡ ἀτμόσφαιρα ἐπληροῦτο σιφῶνων κόνεως, οὗς οὐδ' ὁ ἰσχυρότερος σιμὸν ἐν ταῖς λυδικαῖς ἐρήμοις θὰ ἠγειρε.

«Εἶναι μέγα κεραιῶν, εἶπεν ἡμῖν ὁ Ἰνδός, πρὸς βορρᾶν ἀνιόν. Ἀναμφιβόλως δὲ θ' ἀποτελεῖται ἐκ Βενζαρῶν.»

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ Χαλκοῦς Γίγας ὑπεχρεώθη ὅπως διακόψῃ τὴν πορείαν αὐτοῦ ἐνώπιον τείχους μυρικαστικῶν. Ποίμνη τεσσάρων ἕως πέντε χιλιάδων βοῶν ἐπλήρου τὴν ὁδὸν εἰς διάστημα πολλῶν χιλιομέτρων, ἀνήκουσα τοῖς Βενζαροῖς.

«Οἱ Βενζαροὶ, εἶπεν ἡμῖν ὁ Βάνξ, εἰσὶν οἱ ἀληθεῖς τοῦ Ἰνδοστᾶν Ζιγγάρεις. Ἀπὸς μᾶλλον ἢ φυλὴ, ἄνευ σταθερᾶς διαμονῆς διαβιοῦσι τὸ μὲν θέρος ὑπὸ τὴν σκηνὴν τὸν δὲ χειμῶνα ὑπὸ τὴν καλύβην. Εἰσὶν οἱ σιταπομποὶ τῆς χειρσονήσου.»

νήσου. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1857 διὰ σιωπηρᾶς συνθήκης μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων, ἐπετρέπετο αὐτοῖς νὰ διέρχωνται τὰς ἐπανεστημένους ἐπαρχίας τρέφοντες τὸν τε βασιλικὸν στρατὸν καὶ τὸν αὐτόχθονα. Πατρὶς αὐτῶν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἡ Ῥαπουτάννα καὶ ἰδίᾳ τὸ βασιλεῖον τῆς Μιλθάρ.»

Ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες τῆς βοημικῆς ταύτης φυλῆς ἦσαν θαυμαστοί. — Οὗτοι μὲν ὑψηλοὶ ῥωμαλέοι, λεπτοφυσεῖς, χαλκόχροες ὑπόπυρροι, μακροὺς χιτῶνας ἐκ τυρβανίου φέροντες, ὠπλισμένοι διὰ λόγχης, ἀσπίδος καὶ μακρᾶς σπάθης. Ἐκεῖνοι δὲ εὐτραφεῖς καὶ ἀγαλόγουοι, ὑπερήφανοι διὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, δεδηλητηριασμένα ἐντὸς τῆς φρετρᾶς φέρουσι βέλη, τοὺς βραχίονας ἀποκρύπτουσι ὑπὸ τὰς πτυχὰς ἐπιχίτωνίου, ἀπὸ κεφαλῆς δὲ μέχρι ποδῶν καλυπτόμενοι ὑπὸ πλουσίας ἐρέας, ἐλικτήρας ἐπὶ τῶν ὠτων, περιδέρκια ἐν τῷ λαίμῳ, στρεπτὰ εἰς τοὺς βραχίονας, δακτυλίους εἰς τοὺς ἀτραχήλους, ἐκ χρυσοῦ, ἐλεφαντοστοῦ ἢ κογγυλίων ἔχουσαι.

Παρ' αὐτοῖς βραδέως ἐβάδιζον χιλιάδες βοῶν φερόντων διπλοῦς σάκους περιέχοντας σίτον ἢ ἑτέρους δημητριακοὺς καρπούς. — Ἦν ὀλόκληρος φυλὴ βαινύσσα ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀρχηγοῦ, τοῦ κατὰ ὄλην τὴν πορείαν. Οὗτος διευθύνει τὴν συνοδείαν, ὀρίζει τοὺς σταθμούς κλπ.

Ἐπὶ κεφαλῆς ἐβάδιζεν ὑπερμεγέθους ταῦρος κεκοσμημένος διὰ μεγαλοπρεπῶν ὑφασμάτων, κωδωνίσκων καὶ κογγῶν. Ἠρώτησα τὸν Βάνξ ποῖον τὸ ἔργον τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου ζῴου.

«Ὁ Καλαγάνης γινώσκει, εἶπε μοι. Ποῦ λοιπὸν εἶναι οὗτος;»

Ὁ Καλαγάνης ἀπῆν. Ἴσως μετέβη ὅπως εὐρητινα τῶν ἀρχαίων ἐταίρων του· οὐδὲν τούτου φυσικώτερον, ἐν τούτοις ἐμοὶ ἐνέπνεε ποιᾶν τινα ἀνησυχίαν.

«Ἐὰν δὲν ἀπατώμι, εἶπε τότε ὁ Βάνξ, ὁ ταῦρος οὗτος ἐν τοῖς καρβανίοις τῶν Βενζάρων εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς θεότητος αὐτῶν. Οἶαν ὁδὸν βαίνει οὗτος, ἐκεῖνην ἀκολουθοῦσι. Ὅταν ἴστανται, ἴστανται· ἀλλὰ πιστεύω ὅτι κρυφίως ὑπακούει εἰς τὰ κελεύσματα τοῦ ναί. Ἐν αὐτῷ δὲ περιλαμβάνεται ἄπασα ἡ θρησκεία τῶν νομάδων τούτων.»

Δύο μάλιστα ὥρας μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρελάσεως ταύτης εἶδομεν τὸ τέλος τῆς συνο-

δείας. Εἶδον τότε τὸν Καλαγάνην μεταξὺ τῶν τελευταίων ἀκολουθούμενον ὑπὸ Ἰνδοῦ τινος· μὴ ἀνήκοντος εἰς τὸν Βενζάριον τύπον· ἀμφοτέρω δὲ συνδιελέγοντο ψυχρῶς, Ὁ Ἰνδός οὗτος ἔστη πρὸς στιγμὴν διερχόμενος ἐνώπιον τοῦ Steam-House, παρετήρησε μετὰ σπουδῆς αὐτὰ, ὑπόπτεισα δὲ ὅτι ἐθεώρει ἰδίως τὸν συνταγματάρχην, εἶτα ποιῶν σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ τῷ Καλαγάνη, ἔσπευσε πρὸς τὴν συνοδίαν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπώλετο ἐντὸς νεφέλης κόνεως. Ὁ Καλαγάνης, ἐπανελθὼν εἰς τῶν ἀρχαίων ἐταίρων μου, ἀπὸ δύο μηνῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ καρβανίου.» εἶπε,

Τῇ ἐπιούσῃ 24 Σεπτεμβρίου ἔστημεν παρὰ τῇ λίμνῃ Βέτβα ὅπως διανυκτερεύσωμεν, μετὰ δὲ τὸν ἑσπέριον δόρπον ἕκαστος ἡμῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα του. Περί τὴν δευτέραν πρωΐνην ὥραν αἱ ὑλακαὶ τῶν δύο κυνῶν Φάν καὶ Βλάκ ἐξήγειραν ἡμᾶς.

«Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ συνταγματάρχης.

— Ἴσως πάνθηρ τις ἐξεφάνη ἐν τῇ πλησίον λόχμῃ εἶπεν ὁ λοχαγός.

— Ἀλλὰ διακρίνω ὑπὸ τὰ δένδρα συγκεχυμένην πληθύν.» εἶπε ὁ Καλαγάνης.

Οἱ δύο κύνες ἐξηκολούθουν ὑλακτοῦντες.

«Μουνῶ, εἶπε τότε ὁ Βάνξ, μείνατε μετὰ τοῦ Μάκ Νάιλ καὶ τῶν ἄλλων, ἐνῶ ὁ Χῶδ, ὁ Μῶκλερ, ὁ Καλαγάνης καὶ ἐγὼ θὰ μεταβῶμεν ὅπως ἴδωμεν τίς ἐστι.

— Ἐλθετε! εἶπεν ὁ λοχαγός Χῶδ.

Ὁ Φάν καὶ Βλάκ προηγήθησαν ἡμῶν. Μόλις ἀφίχθημεν εἰς τὸ δάσος καὶ θόρυβος ἠκούσθη, σιγῶσαι δὲ σκιαὶ ἔφρουγον διὰ τῆς λόχμης.

«Τίς εἶ;» ἔκραξεν ὁ λοχαγός· οὐδεμίαν ἀπάντησιν· πυροβολισμὸς ἀντήχησεν. Ὁ ἀνυπόμονος λοχαγὸς ἐπυροδόλησε κατὰ φευγούσης σκιάς. Συγκεχυμένη κίνησις διεδέχθη τὸν πυροβολισμόν. Ὀλόκληρον δὲ στίφος ἐφάνιστο φεύγον· μετ' ὀλίγον δὲ ὁ Φάν καὶ Βλάκ ἐπανεῆλθον τῆς τῆς λόχμης ἡσυχίας.

«Ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦσαν, εἶπεν ὁ Βάνξ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ἐπανεῆλθωμεν εἰς τὸ Steam-House καὶ γρηγορήσωμεν μέχρι πρωῒας.»

Ἡ νύξ διήλθεν ἡσύχως· τὴν ἐπιούσαν 25 Σεπτεμβρίου ὁ συνταγματάρχης, ὁ λοχαγός, ὁ λοχίας, ὁ Καλαγάνης καὶ ἐγὼ ἐπεσκέφθημεν αὐθις τὸ δάσος καὶ οὐδὲν ὑπόπτου εὐρόντες ἐ-

πανεῆλθωμεν εἰς τὸ Steam-House ἑτοιμον ὅπως διέλθῃ τὴν λίμνην.

Ἀΐφνης ὁ θόρυβος, ὁ κατὰ τὴν νύκτα παραχθεις ἐπανελήθη. Ἐκαστὸς δ' ὄντων μορφάζοντων καὶ σχηματιζόντων ἐξήλθον τοῦ δάσους!

Ἦσαν ἑκατοντὰς πιθήκων ἐν πυκναῖς τάξεσι χωροῦντων πρὸς τὸ Steam-House.

«Τί θέλουσιν; ἠρώτησεν ὁ λοχίας.

— Οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν ἐξ αὐτῶν, εἶπεν ὁ Καλαγάνης, ἐπιθυμοῦσι νὰ διέλθωσι μετ' ἡμῶν τὸν ποταμόν.»

Ὁ Καλαγάνης εἶχε δίκαιον. Ἦσαν πίθηκοι μεγαλόσχημοι, εὐκίνητοι, μελανότριχες, μακρὸν λευκὸν τρέποντες πώγων, θεωρούμενοι ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἰνδικῇ ὡς ἱερὰ ζῷα. Παράδοσις τις ἀναφέρει ὅτι κατὰγονται ἐκ τῶν πολεμιστῶν τοῦ Ῥάμα, τῶν κκακτησάντων τὴν νῆσον Κεϋλάνην. Ἀπχορευέται τὸ φονεῦν αὐτούς.

Οἱ πίθηκοι οὗτοι ἠπίου χαρακτήρος καὶ εὐκόλως τιθασσεύμενοι εἰσι κινδυνωδέστατοι ὅταν προσβαλλόμενοι πληγώνονται, καθιστάμενοι τρομεροὶ ὡς αἱ Ἰνδοὶ καὶ πάνθηρες.

Ὁ χαλκοῦ Γίγας εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὕδωρ, πάροχτα οἱ πίθηκοι ἐπλησίωσαν καὶ ἄρρενες τε καὶ θήλειαι, νέοι καὶ γέροντες πηδῶντες καὶ ὀρχοῦμενοι, χειρῶν γόωντες ἀλλήλους ἔβησαν μέχρι ἡμῶν, μετὰ δέκα δὲ λεπτὰ ἦσαν ἤδη δέκα ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ γίγαντος, τριάντονα ἐπὶ ἑκάτερου τῶν οἴκων καὶ ἄπκντες εὐθυμοὶ καὶ κοινωνικοὶ συνεχαίροντο ἀλλήλοις ἐπὶ τῇ τύχῃ αὐτῶν. Ὁ λοχαγός Χῶδ καὶ ὁ Φῶξ ἐνεθουσίωσαν. Ὁμίλου τοῖς πιθήκοις, ἔσφιγγον τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοῖς προσέφερον τροχίματα.

Ἐν τούτοις ὁ χαλκοῦς γίγας ἐξηκολούθει κατὰ πλάτος τὴν λίμνην τέμνων καὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀφίκετο εἰς τὴν ὄχθην, εἰς ἣν ἄμκ προσήγγισε τὰ τετράχειρα ἐπήδησαν κατὰ γῆς καὶ τρέξαντα ἐκρύβησαν ἐν τῇ λόχμῃ.

«Οὔτε κἂν μᾶς ὑπαρίστησαν» εἶπεν ὁ Φῶξ.

Καγγασμὸς γέλωτος ἀπεκρίθη εἰς τὴν παρετήρησιν αὐτοῦ.

Η'. ΩΝΑ ΚΑΤΑ ΒΑΝΞ

Τέσσαρες ἡμέραι διήλθον ἄνευ συμβεβηκότων. Ὁ Καλαγάνης μετὰ θυμωστικῆς δεξιότητος ὠδήγει ἡμᾶς διὰ μέσου χώρας, ἥς λεπτομερῶς τὴν τοπογραφίαν ἐγίνωσκε, τῇ δὲ 29 Σε-

πτεμβρίου ἀφίχθημεν εἰς τὰς πρώτας τῶν Βινδῶν ἀνωμαλίας. Ἡ χώρα αὕτη ἡ κινδυνωδέστερα τῆς Ἰνδικῆς ἔστι· οἱ ἐγκληματικοὶ ἐν αὐτῇ κρύπτονται, οἱ δὲ Δακωάτιοι ἐλευθέρως τὸ διπλοῦν αὐτῶν ἐπάγγελμα κλέπτου καὶ δηλητηριαστοῦ ἀσκοῦσι. Τὸ χεῖριστόν τῆς Βουνδακούνης τοπίου εἰσὶν αἱ ὄρειναι Βινδύαι, εἰς αἷς τὸ Steam-House εἰτήρχετο ἤδη.

Κατὰ τὰς πρώτας ὥρας τῆς 30 Σεπτεμβρίου ἀφίχθημεν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Σιργούρ· περὶ δὲ τὴν μεσημβρίαν ζεῦγος μεγαλοπρεπῶν ἐλεφάντων ὤφθη προηγούμενον ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ Steam-House κρυβέν ἐν τῇ λόχμῃ. Γνωστὸν ὅτι ἡ Ἰνδικὴ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν χώρα τῶν ἐλεφάντων. Τὰ παχύδερμα ταῦτα ἀνήκουσι πάντα εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος, κκιώτερον τοῦ Ἀφρικανικοῦ. Συλλαμβάνονται συνήθως ἐντὸς «κιδάχ», περιόλου ἐκ πασσάλων. Οἱ θηρευταὶ, ἀριθμούμενοι εἰς τριακοσίους ἕως τετρακοσίους, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτόχθονος ἀρχηγοῦ ὠθοῦσιν αὐτοὺς κατὰ μικρὸν πρὸς τὸ κιδάχ, κλείουσιν ἐν αὐτῷ καὶ διαχωρίζουσι τοὺς μὲν τῶν δὲ καὶ τῇ βοηθείᾳ τιθασσευμένων ἐλεφάντων ἐμπεδοῦσιν αὐτοὺς ἐκ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ συλλαμβάνουσι· ὅταν ζητῶσι νὰ συλλάβωσι μεγάλους ἄρρενας, ἀπολύουσιν ὀπισθεν αὐτῶν τιθασσευμένους θήλειαι, ἐπὶ τῆς ῥάχεώς των φέροντας τοὺς μαοῦθ κεκαλυμμένους δι' ὑφασμάτων ζοφεροῦ χρώματος, οἱ ἄρρενες οὐδὲν ὑποπεύοντες παραδίδονται εἰς τὰ θέληντρα τοῦ ὕπνου καὶ οὕτω συλλαμβάνονται.

Ἐν Βεγγάλῃ καὶ Νεπῶλ θηρεύουσιν αὐτοὺς διὰ τοῦ ἀλάσσο ὡς ἐξῆς. Ἐπὶ ἰσχυροῦ ἐλέφαντος ἐποχοῦνται τρεῖς ἄνδρες, εἷς μαοῦθ ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ὀδηγῶν αὐτόν, ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ἕτερος πλήττων τὸν ἐλέφαντα διὰ βουκέντρον, καὶ ἐπὶ τῆς ῥάχεως ὁ Ἰνδός ὁ φέρων τὸ λάσσο μετὰ τῶν κινήτων αὐτοῦ δεσμῶν. Οὕτω τὸ παχύδερμον αὐτοῦ καταδιώκει τὸν ἄγριον ἐλέφαντα ἐπὶ ὥρας διὰ τῶν πεδιῶδων καὶ δασῶν καὶ ἄμκ τῇ προσεγγίσει ὁ Ἰνδός ἀκοντίζει κατ' αὐτοῦ τὸ λάσσο, ὅπερ περιπλεκόμενον εἰς τοὺς πόδας τοῦ ζῴου ῥίπτει αὐτὸ ὑπτιον εἰς τὴν δίχθεσιν τοῦ θηρευτοῦ.

Ἐκαστος θήλυς ἐλέφας πωλεῖται ἐπτὰ χιλιᾶδας φρ., εἴκοσι δὲ μέχρι πεντήκοντα ὁ ἄρρην.

Ὡς εἶπον οἱ δύο ἐλέφαντες εἰσῆλθον ἐν τῇ λόχμῃ μέχρις οὗ διέλθῃ τὸ ὄχημα ἡμῶν, ἀνε-

λαβόντες ὀπισθεν ἡμῶν τὴν πρὸς στιγμὴν διακοπήσαν πορείαν τῶν. Ταυτοχρόνως ἕτεροι ἐλέφαντες ἐφάνησαν μικρότερον καὶ σπεύσαντες τὸ βῆμα κατέφθασαν τὸ ζεύγος, μετὰ ἐν τέτρων δὲ ἠριθμοῦντο εἰς μίαν δωδεκάδα. Ἐθεώρουν τὸ Steam-House καὶ ἠκολούθουν ἡμᾶς εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα μέτρων. Εἰς τινὰς δὲ κρυγὰς προκλητικὰς, αἱ ἐξῆγον μικρόθεν ἀπερίοντο ἕτεροι ἐλεφάντων τὴν αὐτὴν ἀκολουθούντων ὁδόν.

Περὶ τὴν πρώτην ὥραν μ. μ. τριάκοντα ἐλέφαντες ἦγοντο ἡμῶν. Ὁ συνταγματάρχης Μουρῶ, ὁ Βάνξ, ὁ Χῶδ, ὁ Μὰκ Νάιλ, ὁ Καλαγάνης καὶ ἐγὼ ἐκλήμεθα ἐν τῇ βεράνδᾳ τοῦ δευτέρου ὀχήματος, ἐθεωροῦμεν δὲ τὰ ὀπισθεν ἡμῶν συμβαίνοντα.

«Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὁλοῦν ἀξάνεται, εἶπεν ὁ Βάνξ.

— Εἶναι ἀληθὴς μετανάστεισις, εἶπεν ὁ συνταγματάρχης. Δὲν δυνάμεθα νὰ σπεύσωμεν τὸ βῆμα, Βάνξ;

— Καὶ διατί νὰ σπεύσωμεν; ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός. Ἔχομεν ἀκολουθίαν ἀνταξίαν τοῦ ὀχήματος ἡμῶν! ἡ χώρα ἦν ἔρημος, νῦν ἔπαυσεν οὕσα, ὁδοιποροῦμεν δὲ μετὰ συνοδείας ὡς ῥαζάχ.

— Ὁ Χῶδ ἐνθουσιᾷ! εἶπεν ὁ συνταγματάρχης.

— Καὶ ἐὰν μὲν ἀποφασίσωσι νὰ μείνωσιν ὀπισθεν ἡμῶν οὐδεὶς φόβος, ἀλλ' ἐὰν ζητήσωσι νὰ ὑπερβῶσιν ἡμᾶς ἐν τῇ στενῇ ταύτῃ ὁδῷ...

— Καὶ μάλιστα ἄμα εὐρεθῶσι τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ χαλκοῦ γίγαντος, οἷαν ὑποδοχὴν ποιήσουσιν αὐτῷ! προσέθηκα ἐγώ.

— Ὅτ' προσκυνήσωσιν αὐτόν, ὅπως οἱ ἐλέφαντες τοῦ Γουρὸ Σίγγ! ἀπήντησεν ὁ λοχαγός. Ὁ ἐλέφας εἶναι τὸ πνευματώδεςτερον ζῷον, προλαμβάνει τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κυρίων του, συλλέγει δι' αὐτοὺς ἄνθη καὶ καρπούς, πωλεῖ ἐν ταῖς ἀγοραῖς σκυλαροκάλαμον, βανάνας ἢ ἀγοράζει διὰ λογαριασμὸν τῶν. Προφυλάττει ἐν ταῖς Σουνδερβούνδαῖς τὰ κτήνη καὶ οἶκον τοῦ κυρίου του κατὰ τῶν θηρίων, περιφέρει τὰ παιδία, ἅπερ ἐμπιστεύονται αὐτῷ, ὡς ἡ ἐπιτηδειότερα τροφός! διὰ πάντα ταῦτα δέον νὰ περδεχθῶμεν ὅτι οἱ Ἴνδοι ἔχουσι δίκαιον ὅταν ἀποδίδωσι τῷ ἐλεφάντι ἴσον τῷ ἀνθρώπῳ πνεῦμα!»

Καὶ ὁ λοχαγός Χῶδ περᾶνας τὸν πανηγυρικόν του ἑκαίρετισε διὰ τοῦ πύλου τοὺς ἐλέφαντας.

«Ἐν τούτοις, εἶπεν ὁ Βάνξ, οἱ Ἴνδοι οὐδέποτε ἐξελέξαντο τὸν ἐλέφанта ὡς σύμβολον ἀγχινοῖας διὰ τὰς ἱεράς εἰκονίσεις τῶν, ἀπένειμαν δὲ προτίμησιν τῇ ἀλώπεκι, κόρακι, πιθήκῳ!

— Διαμαρτύρομαι! ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός.

— Ἔστω! ἀλλὰ οἱ ἐλέφαντες συλλαμβάνονται εὐκολώτατα εἰς παιδικὰς παγίδας, ὡς τάφρους κεκαλυμμένας διὰ θάμνων, οὐδεμίαν δὲ προσπάθειαν ποιοῦσιν ὅπως ἐξέλθωσι! ἐλέφαντες δ' ἅπασι συλληφθέντες καὶ σωθέντες, εὐκόλως ἐπανασυλλαμβάνονται, τοῦθ' ὅπερ δὲν τιμᾷ τὸ πνεῦμα τῶν!

— Δύστηνα ζῆξ! προσέθηκε μετὰ κωμικοῦ τόνου ὁ λοχαγός.

— Ἐν τούτοις, προσέθηκεν ὁ συνταγματάρχης, ἐνῷ ὑμεῖς συζητεῖτε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλεφάντων ἀνησυχαστικὰς ἀναλαμβάνει διαστάσεις.»
(Ἔπεται συνέχεια).

ΠΑΡΡΑΣΙΟΣ— ΖΕΥΞΙΣ

Ὁ μέγιστος μετὰ τὸν Πολύγνωτον¹ χρονολογικῶς Ἕλληνας ζωγράφος ἦν Παρράσιος ὁ Ἐφέσιος, ἐπὶ τούτου βλέπομεν τὴν ζωγραφικὴν οὐ μόνον τοῦ νκοῦ ἐξερχομένην, ἀλλὰ τὰ τεῖχη κατιοῦσαν, καὶ ἀσκουμένην ἐπὶ κινητῶν πλαισίων. Ἐπὶ τούτου τέλος βλέπομεν τὸν πίνακα, ἡ γραφικὴ καθίσταται ἐλευθέρη καὶ τελεία. Ὁ Παρράσιος ἐδιδάχθη ἐν τῇ σχολῇ τοῦ ἐρμογλύφου Σωκράτους τὸν τρόπον τῆς ἐκφράσεως τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Διὰ τὴν ἐκφράσιν ταύτην, ὡς διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ μεγαλοπρέπειαν τῶν γραφῶν αὐτοῦ διακρινόμενος εἶχε κατὰ τὸν Πλίνιον λεπτότητα καὶ εὐστροφίαν γραφῆδος τοιαύτην, ὡςτε δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν αὐτὸν Κορρέγιον τῆς ἀρχιότητος. Οὗτος ἔγραψε πραγματεῖαν περὶ συμμετρίας τῶν σωμάτων. Τοιαύτην δὲ ἐκ τῆς μέθης τῆς ἐπιτυχίας, τοῦ θαυμασμοῦ καὶ ἐπαίνων τοῦ ὄχλου καὶ τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ ἐδείκνυε ὑπερηφανίαν, καὶ περιεφρόνει τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ μετὰ

¹ Ἴδε «Ἐλληνισμὸν» ἀριθ. 19.

τοσοῦτου ἐγωῖσμοῦ, ὡςτε ἐθεώρει ἐξυτὸν υἱὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἔζη μετὰ πολυτελείας ἀσιανῶν ἡγεμόνων. Λέγεται δὲ ὅτι γράψας ἐν συναγωνισμῷ πρὸς τὸν Τίμαντον, πίνακα, οὕτινος ὑπόθεσις ἦν ἡ μεταξὺ Αἴξαντος καὶ Ὀδυσσεῶς περὶ τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων ἔρις καὶ βλέπων προτιμώμενον τὸ ἔργον τοῦ ἀνταγωνιστοῦ αὐτοῦ. «Δὲν πρέπει νὰ συλλυπηθῆτε ἐμὲ, εἶπε τοῖς φίλοις του, ἀλλὰ τὸν υἱὸν τοῦ Τελαμῶνος, τὸ δεῦτερον ἤδη γενόμενον θῦμα τῆς μωρίας τῶν κριτῶν.»

Ἐκ τῶν ἀντιπάλων τούτου ἐνδεξότερος ἦν Ζεῦξις ὁ ἐξ Ἡρακλείας. Γνωστὸν εἶναι τὸ μῦθευμα τῶν σταφυλῶν καὶ τοῦ παραπετάσματος δι' ὧν ἐβεβαιώθη ἡ τελειότης ἀμφοτέρων τῶν καλλιτεχνῶν, ἀλλ' ἰδίως διεκρίθησαν ὁ μὲν Παρράσιος περὶ τὴν ἐκφράσιν ὁ δὲ Ζεῦξις περὶ τὸν χρωματισμὸν. Πραγματικῶς ὁ τελευταῖος οὗτος ἀνεκάλυψε τὸν τρόπον τῆς παραστάσεως τοῦ φωτός, σκιᾶς καὶ σκιοφωτός, δι' ὅπερ ὑπερπάντας τοὺς συγχρόνους αὐτῷ ἀνυψώθη. Ὁ Ζεῦξις, ὡς ὁ Παρράσιος ἦν πλούσιος καὶ ὑπερήφανος. Ἐπαυσε δὲ πωλῶν τὰ ἔργα αὐτοῦ λέγων ὅτι οὐδεμία τιμὴ τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἡμεῖς, ἀλλ' ἐπέτρεπεν ἐπὶ πληρωμῇ τὴν θέαν αὐτῶν οὕτως ἔδειξε τὴν θαυμασίαν Ἐλένην αὐτοῦ ἐν τῇ ὀποίᾳ εἶχε συναθροίσει τὸ κἄλλος τῶν χαρκατήρων καὶ τῆς μορφῆς πέντε παρθένων, αἱ κατ' ἐκλογὴν ἀπέστειλαν αὐτῷ οἱ Κροτωνιάται, δι' ὅπερ ἐκαλεῖτο Ἐλένη ἡ ἑταῖρα. Ὁ Βέριος Φλάκκος λέγει ὅτι ὁ Ζεῦξις ζωγραφίσας γράϊαν γυναῖκα ὑπὸ τοσοῦτον ὑπερβολικοῦ κατελήφθη γέλωτος, ὡςτε ἀπέθανε.

ΤΟ ΚΟΡΑΛΙΟΝ

Τὸ κοράλιον θεωρούμενον ὡς ἐν τῶν θαυμαστοτέρων τῆς θαλάσσης προϊόντων, ἀποθανάτισθεν ὑπὸ τῶν ἔσχατων τοῦ Ὀρφέως, εἶδε τὴν αὐτοῦ δόξαν πάντοτε ἀκμαίαν διατρέχουσαν τοὺς αἰῶνας. Οἱ Γαλάται καὶ Ἴνδοι ἐκόσμου δι' αὐτοῦ τὰς ῥομφαίας τῶν τανῦν δὲ χρησιμεύει ὡς τῶν γυναικῶν κόσμημα. Καὶ ἐν ταῦθα μὲν αἱ παρθένοι τῆς Νουβίας καλύπτουν τοὺς λείους ἐβενόχρους ὤμους αὐτῶν διὰ μακρῶν κοραλίνων περιδερσίων, ἀλλοχού δὲ ἡ πυρόχρους αὐτοῦ λάμπρις μαρμαίρουσα αὐγά-

ζει τοὺς λευκοὺς καὶ λείους ὡς ἐλεφαντοστοῦ τῶν κερκασίων τραχήλους.

Τὸ κοράλιον, πολύπους ὠραίου ἐρυθροῦ χρώματος, ἔχον τὴν σκληρότητα τῶν στερεωτέρων λίθων, ὡςπερ οὗτοι, ἐπιδέχεται ὠραίας στιλβώσεις καὶ κατεργασίας. Ἐξαγόμενον τῆς θαλάσσης ὁμοιον πρὸς δεινδρύλλιον φέρει μικροὺς κλάδους ὑπὸ ἐρυθροῦ καὶ μαλακοῦ κεκαλυμμένους φλοιοῦ ἔχοντος ἐνικχοῦ μικρὰς ὀπάς, ἐν ἐκᾷ τῶν ὀπίων οἰκεῖ εἰς τῶν κατασκευαστῶν του, ὄντων καὶ τούτων πολυπόδων ὁμοίων ἄνθρακιν ὠραίου λευκοῦ χρώματος, εἰς δώδεκα διαίρουμένων ἀκτίνων ποικιλομένους κατὰ τὰ ἄκρα διὰ μελαίνων γραμμῶν.

Τινὲς παρατηρηταὶ ἕνεκα τῆς στιλβώσεως καὶ κατεργασίας, ἦν τὸ κοράλιον λαμβάνει ἐθεώρησαν αὐτὸ ὡς μέταλλον. Ἄλλ' ἡ ἐπικρατεστέρη γνώμη, ἦν ἀκολουθοῦσιν ὁ Πλίνιος καὶ Διοσκουρίδης, εἶναι ὅτι τὸ κοράλιον ἐστὶ θαλάσσιον δεινδρύλλιον. Ὁ Ἴταλὸς μάλιστα Μαρσίλης ἰσχυρίζετο ὅτι διέκρινε τὰ ἄνθη αὐτοῦ λευκὰ ἀργυρόχροα ὀκαπέτπλα, ἅτινα ἐμπαρξίνοντο ἄμα τῇ ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξαγωγῇ. Τὰ ἄνθη ταῦτα βράδιον ἀπεδείχθη ὅτι ἦσαν μικρὰ ζώφια, πολυπόδες κατασκευαστικὰ τοῦ λιθοδενδρύλλου, λειαινόντες καὶ διαπλάττοντες αὐτό.

Τινὲς στηριζόμενοι ἐπὶ τοὺς λόγους τῶν ἀλίων ἰσχυρίζοντο ὅτι τὴν σκληρότητα αὐτοῦ τὸ κοράλιον ἀποκτᾷ ἄμα τῇ ἐπαφῇ τοῦ ἀέρος, ἀλλὰ δοκιμασίαι γενόμεναι ἀπέδειξαν ὅτι καὶ ἐντὸς τῆς θαλάσσης τὴν αὐτὴν ἔχει σκληρότητα.

[Ἐκ Παρισίων]

Σ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀποκρήμων καὶ ξηρῶν βράχων τῶν ὑπερκειμένων τῆς Βιλμινγκτῶνος ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐπὶ σχεδὸν καθέτου ἐπικλινούσας λίθου φαίνεται γεγλυμμένη γιγαντιαία ἀνθρωπίνη μορφή ἔχουσα ὕψος ὁμοιον σχεδὸν πρὸς τὸ τοῦ νκοῦ τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων. Ἀληθῶς ὁ φυσικὸς τοῖχος ἐφ' οὗ κειμήραται εἶναι ὀλίγον κεκλιμένος, δύναται δὲ τις ν' ἀνερριχθῇ ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἕνεκα τῆς εὐφουδίας κατασκευῆς ἢ μεγάλης μορφῆς φαίνεται ὡς εὐθεῖα. Κρατεῖ δὲ ῥάβδον ἐν ἐκᾷ τῇ χειρὶ καὶ φαίνεται βραδύζουσα

ὡς φανταστικὴ ἐμφάνισις, ὡς γιγαντιαῖον φάντασμα ἀτελῶς ἐν τῇ ὁμίλῃ τοῦ ὀρίζοντος διαφαινόμενον. Αἱ διστάσεις αὐτῆς εἰσι πραγματικῶς κολοσσικαί. Μόνον τὸ μεταξὺ τῶν δύο ὤτων πλάτος τῆς κεφαλῆς εἶναι 5 μέτρων.

Μέχρι τοῦδε ἡ κατσκευὴ τοῦ γίγαντος τοῦτου ἀπεδίδετο εἰς βενεδικτίνους τοῦ μεσαιῶνος, ὧν ἡ μονὴ ἐκεῖ που πλησίον ἔκειτο, ἀλλὰ πρότινων ἐτῶν ἀπεδείχθη ἐναργέστατα ὅτι τὸ ἀπειρον αὐτὸ ἔργον οὐδὲν κοινὸν ἔχει μετὰ τῆς μεσαιωνικῆς καὶ τῶν μοναστηρίων ἀρχιτεκτονικῆς. Ἀπ' ἐναντίας ὁμοιάζει μεγάλως πρὸς τὰ ἀρχαία ἀνάγλυφα, καλύπτεται δὲ ὑπὸ τῆς ἰδικζούσης ἐκείνης ποδώδους χοιρᾶς, ἣν ὁ Σκωβριάνδ ἀναγνωρίζει εἰς ἅπαντα τὰ μνημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς τέχνης. Πρὸς δὲ ἡστάσις καὶ μορφή αὐτοῦ εἶναι ὁμοιοτάτη τῇ τοῦ κολοσσοῦ τῆς Ῥόδου.

Ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος κατὰ κτητῆς Κλίσαρ, ἀελθὼν εἰς Ἀγγλίαν διῆλθε τὸ δουκάτον τῆς Κέντ ἐν ᾧ ὑπάρχει ὁ γίγας τῆς Βιλμικτῶνος. Ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ περιγράφει μέγα εἶδωλον, κατὰ πηλικτικὴν κελτικὴν θεότητα, ἐνθα ἔκκειον τὰ θύματα βροχίου λατρείας. Ὁ ἀρχαιολόγος Χὴν βεβαίως ὅτι τὸ εἶδωλον περὶ οὗ ὁμιλεῖ ὁ Κλίσαρ εἶναι ὁ γίγας τῆς Βιλμικτῶνος.

— Ἐν τοῖς κήποις τοῦ Χηπολτεβὲλ ἐν Μεξικῷ ὑπάρχουσιν ὑπερμεγέθεις κυπάρισσοι, ἔχουσαι κορμούς δεκκοκτῶ εἰς εἴκοσι ποδῶν διαμέτρου.

— Ἐν Φόντῃ, μικρῷ χωρίῳ τῆς Νεκπόλεως μέχρι τινος διετηρεῖτο πορτοκαλλέα, ἣν λέγεται ὅτι ἐφύτευσεν ὁ ἅγιος Θωμᾶς ἀποθανὼν κατὰ τὸν ἸΓ αἰῶνα· τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ πορτοκαλλέα δύναται νὰ ζήσῃ 400 ἔτη.

— Ἐν Βοστίτσα, ἣν τινες θεωροῦσιν ὡς τὴν ἀρχαίαν Αὐλίδα, ὑπάρχει γιγαντιαῖος πλάτχνος ὑπ' ὃν πλεῖστα καφεῖα ὑπάρχουσι.

— Ἐν τῇ νήσῳ Φερνανδὲς ἐν Ἀμερικῇ ἡ μύρτος σχηματίζεται εἰς δένδρα 60—80 ποδῶν ὕψους, ὁ κορμὸς αὐτῶν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν.

— Ἐν Ἀζάπα χώρα τῆς Περούβιας ὑπάρχει κατὰ τὸ 1856 κρᾶμβη τις ὑπὸ ἑκκστον φύλλον τῆς ὁποίας ἠδύναντο εἰς ἵπποι νὰ σικισθῶσι. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ παρᾶγονται νῦν πέπονες ἐκρύνοντες 50 ὀκάδας ἑκαστος καὶ γεώμηλα 12.

ΕΠΙΔΟΡΠΙΑ

«Σήμερον εἰσι καλλίτερον, ἔλεγεν ὁ ἰατρός * πρὸς τὸν ἀσθενῆ του, βλέπω ὅτι ἠκολούθησας τὰς συνταχὰς μου.

— Τί λές, ἰατρε, ἂν τὰς ἠκολούθου θὰ ἐσκοιοῖσθου.

— Πῶς; πῶς;

— Νά...τῆς ἔρριψα ἀπὸ τὸ παρᾶθυρον τοῦ ἀνώγαίου, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ...ὑψηλόν.

* *
Ἐν Κερκύρα ἐνθ' ἔθαπτον εὐλογιῶντα στρατιώτην γυνή τις πλησιάζει τὸν ἱερέα καὶ ἔλκει αὐτόν.

— Τί θέλεις, εὐλογημένη; ἐρωτᾷ ὁ ἱερεὺς.

— Ἄχ! δέσποτά μου, ὁ στρατιώτης αὐτὸς ἀπέθανεν ἀπὸ βλογιά καὶ ἂν τὸν θάψῃς κοτὰ ἔς τὸν ἀνδρα μου...ἔξέυρεις...εἶναι κολλητικὴ ἀρρώστια.»

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

21. ΔΕΣΙΠΗΑΓΝΙΟΝ

Ὡ! ὃν εἰξέυρεις τίς εἰμί; ὦ! ὃν ἂν με προφέρῃς Ἐμπρός σου κείμεναι. Ἄπορείς; Δὲν δύνασαι νὰ μ'εὔρῃς;

22. ΑἸΝΙΓΜΑ

Πατέρα ἔχω γέροντα, λευκόκομον καὶ κρῦον Πλὴν τέκνον εἶμ' ἐρατεινὸν ἐρωτικὸν καὶ θεῖον Ἄμα φανῶ ἡ ἐξοχὴ ἐνδύει' ἀλλουργίδα Καὶ ὁ λειμὼν ἀνοθολεῖ, ἀνοῦσι καὶ τὰ κρῖνα.

23. ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ

Ποῖον ζῶον ἐγεννήθη ἐκ τοῦ ἡμίσεως ἄλλου ζῴου;

24. ΑἸΝΙΓΜΑ

Γενῶμ' εἰς ὄρη καὶ αὔξομαι, πλὴν εἰς ἀκτὰς πηγαῖω Μορφήν ἀλλάσσω καὶ ἰδοῦ! ὡς νῆσσα ἐπιπλέω.

25. ΔΕΣΙΓΡΙΦΟΣ

Βουτροφηδὸν ἀνάγνωσον· τὸ πρῶτον μου εὐρίσκεις Εἰς πόλεμον. Τὸ δεῦτερον κλωστὴν διὰ νὰ πλέγῃς, Τὸ τρίτον εὐμορφον πτηνὸν καλὸν ἐν τῇ τραπέζῃ. Τὸ τέταρτον ἐπαρχίῳν εἶν' μία ἐν Ἑλλάδι.

ΑἴΣΕΙΣ 9 Μάρτιος. 10 Τὸ λαμπρότερον καὶ διαρκέστερον μαυσωλεῖον εἶναι τὸ ἐκ χάρτου καὶ μελάνης. 11 παπεπίπαπος. 12 ἔτος. 13 οἱ Γερμανοὶ θὰ μεταβληθῶν εἰς πτηνὰ ὅταν ἀποβάλλουν τὸ μ.

Ὁ ἐκδότης ΣΤΕΦ. Η. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ